

HENK GOLF

DOOR
LINDA ERICS

NUKERK - G.F. CALLENBACH

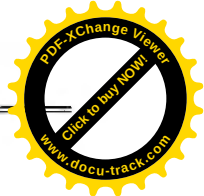
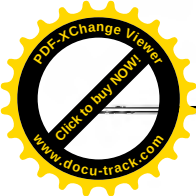
HENK GOLF

DOOR
LINDA ERICS

GEILLUSTREERD DOOR JOH^A V.D. RUIT

NUKERK - G.F. CALLENBACH

HOOFDSTUK I.

ONDEUGENDE JONGENS.

Ergens aan den buitenkant van 't groote dorp stond 't huis van Hannes Turf, dicht bij een berkenboschje.

't Huis was oud en slecht onderhouden. Geen verf op deuren en blinden — wél spinrag en stof. 't Dak was doorgezakt, en als 't hard regende moesten Rik en Berend, de tweelingen, hun ijzeren ledikant wel eens versjouwen, omdat 't onder den drup stond. Maar de jongens gaven daarom niet veel. 't Was nog wel eens grappig.

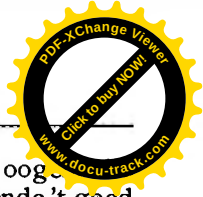
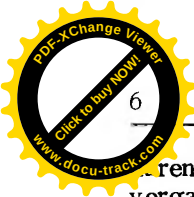
Rik en Berend, Jan, Henk en Wim, dat waren de vijf ondeugende jongens die woonden in 't oude huis.

Maar Henk was geen kind van Hannes Turf en diens vrouw Leentje, hij was maar een neefje, een wees. Zijn moeke was een zuster geweest van oom Hannes.

Je kon ook eigenlijk wel zien, dat Henk Golf geen broer was van de andere jongens. Zij waren dik en hadden brutaal-blauwe glinsteroogen, gele stoppelharen. Henk was zoo mager als een lat met donkerblond krulhaar en groote bruine kijkers.

In 't begin, toen hij als vijfjarig jongske in 't rommelig drukke huishouden van oom Hannes kwam, had hij zich allesbehalve op zijn gemak gevoeld, maar langzamerhand was hij in de vroolijke onbezorgdheid van zijn neven mee-gesleept.

Om heelemaal 't groote verschil te voelen tusschen de netheid van 't ouderlijk huis en de slordigheid van dáár, hiervoor was hij nog te jong. Maar dat zijn moesje heel anders was geweest dan tante Leentje, dát wist Henk best. Zijn moedertje met haar lief gezicht, waaromheen de blonde

ren zoo mooi golfdén, zijn moesje's teedere oog vergat hij nooit. En tante Leentje — och, ze meende 't goed en ze zette Henk in geen enkel opzicht achter bij haar eigen jongens. Maar, je kon niet van tante Leentje verwachten, dat ze je zoo eens in haar armen zou nemen of je kin opbeuren en zeggen: „Zul je mijn brave jongen zijn vandaag?”

Hij wist nog, dat moesje die woorden dikwijls sprak, als vadertje een dag op reis moest en hij dien heelen dag met moesje alleen zou zijn.

Nu zou Moes 't nooit meer zeggen. Vader en moeder waren kort na elkaar gestorven aan de griep, die nare, vreeselijke ziekte. Henk begon al te rillen als hij 't woord griep maar hoorde. Henkie had zijn ouders te vroeg verloren, om volkomen te beseffen hoe groot 't verlies was. Maar soms, onder het dolste spel, onder 't gewaagdsté avontuur, kon hij opeens zoo érg heimwee krijgen naar vader en moeder en dan was 't hem net alsof hij eigenlijk niet thuishoorde bij de Turfs.... én alsof hij buiten vader en moeder nòg iets anders miste.

't Was een mistige Zondag in November. De vijf jongens in hun Zondagsche pakken trokken dadelijk na 't morgenbrood er op uit. Ten eerste omdat ze graag buiten waren en ten tweede omdat vrouw Turf hen niet graag in huis had.

Druk pratend, de handen in de zakken, stapte 't vijftal door de velden. Henk diep in zijn jas gedoken, hij had dicht bij 't snorrende salamanderkacheltje gezeten en nu viel hem die kille mist nogal koud op 't lijf. Hu! — hij rilde en zijn borst deed er pijn van.

Een eindje van huis kwamen ze de heele familie Van de Berg tegen. Zeker gingen die naar de kerk.

„Hm — ook een hapje om in zoo'n holle koude kerk te gaan zitten,” spotte Berend.

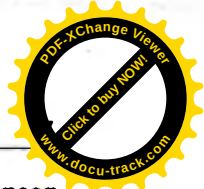
„Ik vind 't wel heel best, dat de Van de Bergs er heen gaan,” lachte Rik.

„Waarom?” vraagden de anderen.

„Omdat ze daar achter 't huis een fijnen akker knolletjes hebben; 's jonge, zulke lekkere sappige dingen. Ik heb er van de week een gegapt, maar kon er niet meer te pakken krijgen, want die boer Van de Berg heeft oogen in z'n

Ondeugende jongens

„nek geloof ik. Maar — nou kunnen we er gerust een paar trekken, toch geen mensch thuis.”

„Hè ja, knollen! dat is net iets voor ons,” joelde kleine Wim.

„Hoû je snuit, jô! Moeten de Van de Bergs 't hooren?”

„Ik vind 't wel een beetje gemeen om nou knollen te gaan gappen,” vond Henk. „Als je 't nou nog doet als de lui thuis zijn!”

„Phoe — als jij er te braaf voor bent, dan laat je 't maar,” lachte Jan. „Wij lusten wel een knolletje. En Van de Berg heeft zoo'n akker vol — die gaat er niet dood aan. Laten we dan een beetje aanloopen, jongens, dan worden we meteen warm. Kom maar, dan gaan we dwars over de wei, dat is nader.”

„Maar ik kan niet over de sloot,” riep Wim.

„O — da's niks,” meende Rik. „Ik zal je wel op m'n rug nemen en er zoo overspringen.”

Rik en Berend waren al twaalf jaar, Jan elf en Wim pas acht. Henk was negen jaar, maar bijna nog langer dan Rik en Berend.

De jongens zetten er een flinken draf in. Bah, wat werden hun schoenen nat van 't druipende gras. Maar daar trokken ze zich geen zier van aan. Ze renden door 't weiland dat het dreunde alsof er een kudde wilde paarden langs trok.

Henk met z'n lange beenen kon veel harder loopen dan de anderen, maar hij liep hen niet vooruit.

Daar was de sloot, een tamelijk breede.

„Nou, Wim, kom maar op,” schreeuwde Rik.

Berend sjarde Wim op Riks breeden rug, terwijl Henk vast over 't water wipte.

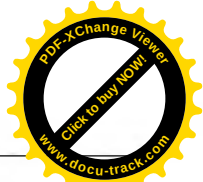
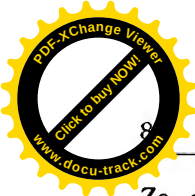
„Windhonden kunnen goed springen,” plaagde Jan; omdat Henk zoo mager was, noemden zijn neven hem wel eens windhond of langbeen.

Bom-bom-bom — wip! — Rik met zijn last was er ook over. Toen volgden de anderen.

„Dat ging goed, hè,” hijgde Rik en liet zijn kleinen broer in 't gras ploffen. „Nou naar de knollen, jongens!”

Toen volgde een tweede draafpartij.

Al gauw naderden ze de boerderij van Van de Berg.

Ze moesten 't huis voorbij om aan den akker knollen te komen. „'s Jonge, 'k wou dat mijn vader óók boer was,” zuchtte Berend. „Zie toch eens wat een massa appelboomen. 'k Zou zoo graag eens willen weten of daar lekkere appels aan groeien.”

Een schaterend gelach klonk op. Want, een maand of daaromtrent geleden, hadden de jongens op 'n avond Van de Bergs boomgaard nagezien.

Henk moest ook lachen. Hij dacht er aan hoe Jan toen z'n broek had gescheurd en hoe hij, Henk, die stiekum had genaaid, achter op de deel, zonder dat tante Leentje er iets van gemerkt had.

- Ze gingen door boomgaard en moestuin en bereikten toen de knolletjes. Zonder zich te haasten zochten ze zich allemaal een paar mooie gave uit.

Maar de jongens wisten niet, dat Gerrit van Dam, de boerenknecht, thuis was! Dus schrokken ze hevig, toen er opeens vlugge stappen klonken achter hen en Gerrit, gevolgd door Turk den hond, aan kwam rennen.

„Lóóp — lóóp!” riepen Berend en Jan — en roef — daar holden ze heen, zonder op hun weg te letten en zoo hard als ze konden.

Maar — konden ze Gerrit al voorblijven, Turk niet. Turk was een groote hond met ruig vel en langen kop. In een oogeblik had hij hen ingehaald en greep hij Wim, die achteraan liep, in zijn jas.

„Hou vast, Turk!” riep Gerrit van Dam.

Maar Henk kon 't niet over zich verkrijgen om kleinen Wim aan zijn lot over te laten. Hij liep terug en pakte Turks halsband. „Laat los, Turk — laat los, beste hond — wees maar koest,” suste hij.

Doch Turk verstond geen gekheid. En Wim loslatend, beet hij met een nijdig gegrauw naar Henks hand.

De tanden schampten er maar iets langs heen, doch Henks handen waren erg koud en daardoor gevoelig. De tranen sprongen den knaap in de oogen. Toch dacht hij er nog aan om te zeggen: „Loop, Wim, loop.”

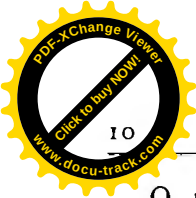
De kleinere jongen liet zich dat geen tweemaal zeggen en draafde zijn broers na.

Turks woede scheen tamelijk bekoeld, wel sprong hij

Ondeugende jongens

nog grommend om Henk heen, maar bijten deed hij niet meer. Nu was ook Gerrit de knecht er bij en Turks halsband grijpend, vroeg hij aan Henk: „Heeft ie je erg gebeten?”

„O nee, maar wat vel er af,” stotterde Henk, zonder moeite te doen om te vluchten.

„Waarom steel je ook knollen? en dat nog wel op Zondag,” zei Gerrit, die een goedge jongen was. „’t Is je verdiende loon, ventje! Wat drommel! als je zin in knollen hebt — kom dan bij Van de Berg en vraag er om. Hij zal ’t je heusch niet weigeren. Maar gappen dat is gemeen. Zou jij ’t leuk vinden als ze jouw hebben en houden weghaalden? Van ’t najaar hebben ze den boer ook al zooveel appels gestolen en de boerin hilde, want er was één jong boompje, dat haar zoon had geplant, haar zoon die verleden jaar gestorven is, en dat boompje, waar ze zelf nog nooit een appel van had geproefd, hebben ze heelemaal leeggeplunderd. Twaalf appels zaten er aan, ’t arme mensch had ze wie weet hoe vaak geteld, en eens op ’n morgen, toen ze wou kijken of ze al rijp waren, zat er geen appeltje meer aan. Denk je, dat zooiets prettig is?”

Henk keek met groote verschrikte oogen in ’t goedge ronde gezicht van Gerrit en — hij werd heel bleek. „Had de zoon van vrouw Van de Berg dien boom geplant?” stotterde hij....

„Je bent toch niet doof! En maak nou maar, dat je wegkomt — uitgerukt, marsch!...”

Zonder meer draaide Henk Golf zich om en ging, met zijn hoofd op de borst.

Ergens, achter een wal wachtten de anderen hem op.

„Wat zei die vent?” vroegen ze.

En Henk vertelde ’t, in korte woorden.

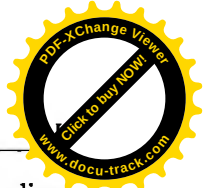
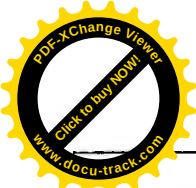
„Nou ja, als we geweten hadden, dat de boerin zoo op dat boompje was gesteld — dan hadden we ’t niet gedaan, maar hoe kun je dat nou ook weten!” zei Rik.

Ze gingen langs een omweg naar ’t dorp terug. Maar Henk zei niets meer en liep met strakke, groote oogen voor zich uit te kijken.

Na een dikke anderhalf uur loopens, waren ze weer in ’t dorp. Juist ging de kerk uit. Toen Henk de Van de Bergs zag, werd hij bloedrood. Dáárom keek vrouw Van de Berg dus altijd zoo bedroefd, omdat haar zoon was gestorven.

„Dag jongens!” riep een heldere, vroolijke jongensstem.

Henk keek en zag Peter Berkenstein, die zeker zijn

Wat Henk droomde

ouders van de kerk had gehaald. Peter was een aardige jongen, iets ouder dan Henk, met een paar blauwe oogen zoo oprecht en helder, dat 't een genot was er in te kijken. Een dikke krul piepte onder zijn baret uit en zijn blank, guitig gezicht straalde van levenslust. Peter scheen veel met Henk op te hebben, want in speeltijd bij school sprak hij Henk ook telkens aan. Maar Henk was vreemd, schuw en stil tegen het dokterszoontje. Toch hield hij in zijn hart veel van Peet, maar hij had zoo'n gevoel alsof Peter een flinker, beter jongen was dan hij en dat maakte hem onge- woon verlegen.

„Dag Peter,” mompelde hij en nam onbeholpen zijn pet af voor dokter en mevrouw.

De neefjes namen niet eens hun pet af, knikten alleen maar, even keek Henk schuw naar de dame en heer waar- tusschen Peter in liep. Dokter — een lange man met breede schouders, vriendelijk gezicht en doordringende oogen. Mevrouw ook lang, met zoo'n mooi en lief gezicht en net zulk golvend haar als Henks moesje had gehad. Ze knikte hen vriendelijk toe en dokter zei: „Dag jongens”. Daarbij keek dokter recht in Henks gezicht. Hm, net alsof die blauwe oogen zoo maar dwars door je heengingen.

Henk bleef stil en afgetrokken. Rik schudde hem eens door mekaar en vroeg half spottend, half medelijdend: „Doet het zeer waar Turk gebeten heeft?”

Maar Henk schudde norsch van neen.

HOOFDSTUK II.

WAT HENK DROOMDE.

Het maal, dat tante Leentje ter eere van den Zondag had opgedischt — erwtensoep met varkenskluiven, had heerlijk gesmaakt. En terwijl vrouw Turf de vuile borden afwaschte, zaten de jongens allemaal om 't snorrende salamander- kacheltje, of liever ze lagen.

Henk lag languit, z'n beenen achter de kachel, zijn elleboog op den grond en 't hoofd in de hand geleund, en keek slaperig rond.

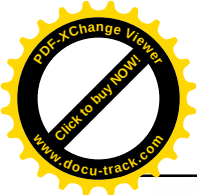
Een vochtige wasem van 't koken en van 't heete water in den ketel had zich dof-wit tegen ramen en meubels gehecht. Veel meubelen waren er niet. Een ronde houten tafel, een geverfde linnenkast, zes stoelen met biezen zittingen, twee rieten leunstoelen en een oude hangklok die langzaam en krakend tikte, net alsof ze er eigenlijk te lui voor was. Het zeil, dat inplaats van 'n laken over de tafel lag, was bedekt met afgekloven beentjes en groene spatjes soep. In een hoek van 't vertrek lagen mutsen, jassen en petten van de jongens. In een anderen hoek stond een soort wankel bank, die voor aanrecht dienst deed en waarop twee zwartgewalmde en met overgekookte spijzen bebakken petroleumstellen stonden benevens een massa vuil vaatwerk, doeken en anderen rommel. Het kacheltie verlangde erg naar wat potlood en een borstel, gordijnen en vloer naar een sopje. 't Behang was smerig en verschoten, op enkele plaatsen gescheurd. Er hingen een paar bonte prenten in lijsten en een letterlap uit tante Leentjes jeugd, blauw-wit met roode letters. Eerst 't a — b — c — en dan tantes naam: Helena Breedenvoort.

Henk had zich flink dik gegeten aan de erwtensoep en de warmte van 't snorrende salamandertje deed hem goed. Maar toch, terwijl hij daar zoo lui lag, was hij niet erg in zijn schik. Een doffe ontevredenheid maakte zijn mager jongensgezicht strak en somber.

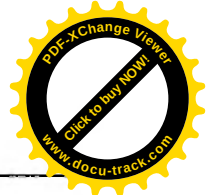
Oom Hannes verdween in 't achterhuis om wat te gaan knutselen en meteen slipte Tom, de groote getijgerde kat, naar binnen, met een ruig vel van de kou.

„Tom, Tommie, kom maar!” lokte Henk. Hij was groote vrienden met het schrandere dier. Tom miauwde eens even, maar kwam niet dadelijk. Ze snuffelde eens rond, sprong op tafel en zocht zich het grootste bot uit. Toen kwam ze weer naar beneden en zette zich vlak bij Henk behaaglijk aan 't kluiven.

Henks magere en niet al te schoone hand streelde 't mooie vel van Tom. De jongen verlangde, dat zijn vriendin haar maal geëindigd zou hebben, om haar dan eens naar harte-lust te kunnen liefkoozen.

Wat Henk droomde

Eindelijk was 't zoover en Henk nam Tommie voorzichtig op zijn knieën, rechtop zittend nu. Tom duwde haar kop eens tegen Henks schouder en begon hard te spinnen. Dat hoorde Henk graag! Met gesloten oogen luisterde hij en luisterde — en luisterde. De waterketel begon korte bevende geluiden te maken, net alsof ze poesenel na wou doen, maar 't klonk héél anders. Toch was 't een aardig duo, dat gespin van Tom en 't zingen van den ketel. 't Ging steeds maar harder — versmolt in elkaar en 't werd een geschiedenis....

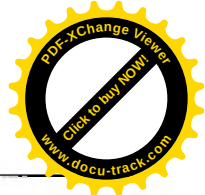
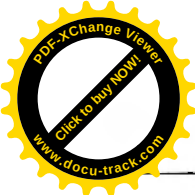
In 't groote bosch is alles wit. Glinsterend witte franje hangt aan de dennen en sparren. De fijne beukentakjes schijnen licht af te stralen, wit, wit licht en het lange dorre gras tusschen de struiken is een tooverwereld op zichzelf. Daar aan die groote hultstruiken zitten bloedroode besjes en vlugge zwarte lijsters hippen door de beijzelde takken, smullen van de bloedroode balletjes.

Een jongen loopt over 't ruige pad. De schitterende halmen buigen onder zijn voeten. Van de stille, blanke berken langs den weg vallen witte kristallen sterretjes op zijn hoofd en schouders. De jongen heeft de handen in de zakken, zijn kraag hoog op. Achter hem komt een groote poes geloopt en als de lijsters haar zien, laten ze de bloedroode besjes in den steek en vliegen met een luid tinkle-tink weg in de witte diepten.

Waar gaat de jongen heen? Hij weet den weg niet goed en heeft 't koud. En 't is zoo stil in 't bosch, zoo stil. Hij weet den weg niet en loopt maar door. Steeds verder. Eindelijk blijft hij staan. Waarheen? Waarheen? Dan glijdt de groote poes hem voorbij en miauwt en kijkt hem bemoeidigend aan, en de jongen volgt haar, verder over 't ruige witte pad. En de lijsters tinkelen als ze wegvliegen. Waarheen?

't Wordt donker in 't groote witte bosch. De jongen weet niet meer wat er om hem heen is. Hij ziet alleen nog maar een grijzen sluier. Terug wil hij niet, o neen! En de poes miauwt zachtjes en dan volgt hij haar weer.... Is daar ergens een licht, dat schijnt door een venster?

Poes miauwt zoo hoog en vroolijk! En nu zijn ze opeens in een huisje. Maar de jongen is niet meer lang en mager,

heel klein is hij, met een nachtponnetje aan. Een vrouw met lief gezicht, waarom blonde haren golven, buigt zich over hem heen en tilt hem in bed en laat hem zijn handjes vouwen, zegt hem zijn gebedje voor. Dan stopt ze hem warm onder en 't kleine jongetje mag gaan slapen. 't Is héél stil in 't vertrek, alleen de groote poes, die nu op een stoel voor 't bed zit, spint en de ketel op 't vuur zingt. En 't jongetje roept: „Dag moesje — slaap wel”....

Opeens klonk een daverend gelach door 't vertrek en Henk ontwaakte met schrik. Zijn neven schaterden 't uit. Rik riep spottend: „Dag moesje, slaap wel.” Tom lag nog op Henks knieën te spinnen en de ketel zong.

Met groote oogen keek Henk rond.

„Heb ik geslapen?”

Nieuw gelach. „Nou, en gedroomd óók,” zei Wim, „hardop gedroomd. Dag moesje, slaap wel, zei je.”

Maar Henk kon niet meelachen.

„Komt jongens, schiet op, naar buiten,” beval vrouw Turf. „Jullie zitten me in den weg.”

HOOFDSTUK III.

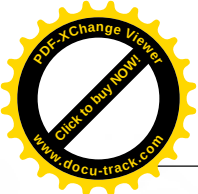
HET WITTE PAK.

't Was lekker warm in 't groote schoollokaal. De kachel snorde dat ze er rood van werd. Buiten hilde de wind door de draden van 't electrisch licht, heel hoog en klagend.

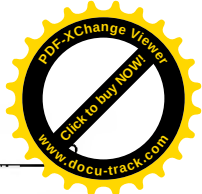
Henk Golf had zijn sommen af en zat met de armen over elkaar op z'n bank te droomen.

Fijn, dat ie zoo gauw klaar was. Hoe zou Peter Berkenstein er bij staan? O, die was ook al klaar.

Nu was ook Gijs van Baak, 't bakkerszoontje, dat naast Henk zat, klaar en legde zijn griffel neer. De twee jongens keken elkaar aan.

Het witte pak

„Fijn jô, dat het Veen dicht zit,” fluisterde Gijs, „nu gaan we straks glijen, hè!”

„Nou en of!” fluisterde Henk terug. „Wie gaan er allemaal mee?”

„Nou, Rik en Berend en Jan en Wim en Piet Velthuis en Peter Berkenstein en Jo Meerwijk en nog een bende natuurlijk!”

Henks doffe oogen begonnen te schitteren bij 't heerlijke vooruitzicht. Met ongeduld wachtte hij op 't slaan van half-vier. Als hij aan 't glijen was, dan zou dat akelige lamme gevoel in zijn borst ook wel overgaan.

Eindelijk, daar sloeg de torenklok, en even later klingelde de schoolbel.

Je kon wel aan de kinderen merken dat ze haast hadden, want ze waren te ongeduldig om behoorlijk op elkaar te wachten. Dat was me een gedring en geduw!

„Kalm, kinders, kalm,” vermaande meester Satorius — maar meester lachte meteen. Hij wist nog zoo best hoe dol hijzelf als jongen op baantjeglijden was.

Op den grintweg voor school was 't een geklapper van klompvoetjes en een getrippel van schoentjes. Honderd vroolijke stemmen riepen door elkaar en uit de drukke mondjes steeg de adem in witte wolkjes naar boven.

In 't Westen was de hemel gloei-rood, zoo nevelig rood, en verder blauwgrijs. En oude, manke Van Tiel, de post-bode, zei: „Er komt sneeuw, dat zeg ik!”

„Wie gaat er mee naar 't Veen?” riep Gijs van Baak en een heeleboel stemmen antwoordden: „Ik—ik—ik.”

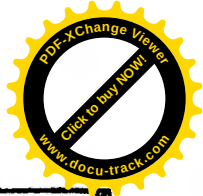
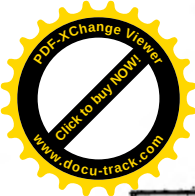
Peter Berkenstein gooide zijn ijsmuts heel hoog in de lucht en ving haar op zijn krullebol weer op. „Ik ga ook mee, jongens, maar dan moet ik eerst even moeder vragen of 't mag.”

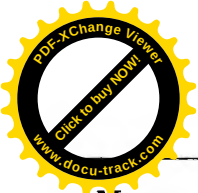
„Hè, hè, kleine jongen — zoet kindje!” joelde Rik Turf en anderen stemden met hem in.

„Ga toch zóó mee, jô,” zei Gijs van Baak. „'t Is nog weer 'n eind om, langs jouw huis, en 't mag immers best!”

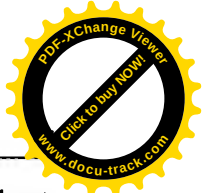
„Ik doe 't niet,” antwoordde Peter. „Als jullie niet mee willen lopen, ga dan maar vast vooruit. Ik kom wel.”

Maar dan gingen ze liever met hem mee. En dus holde 't heele troepje jongens en enkele meisjes de dorpsstraat in naar 't groote mocie huis van dokter Berkenstein.

Het witte pak

Mevrouw zat voor 't raam met kleine zus op schoot. Peter rende naar binnen, plofte zijn tasch in de vestibule neer en riep, zijn hoofd om de kamerdeur stekend: „Moes, mag ik mee met de jongens naar 't Veen?”

„Jawel, mijn jongen, als je om vijf uur thuis zorgt te zijn. Maar heb je niet eens tijd om me even een zoen te geven?”

„O jawel!” Peep sprong naar moeder toe, drukte zijn frissche lippen op haar wang en kuste ook zus. De jongens, die buiten stonden, lachten er om, maar daar trok hij zich totaal niets van aan.

Henk Golf lachte niet.

In een wip was Peep weer buiten en daar draafde de jolige troep het dorp uit.

't Veen was een vrij groote plas tusschen weilanden en heide. 't Was er ondiep en dus niet gevaarlijk. Hoogstens kon je een paar natte beenen halen.

Drie glijbanen waren er al gauw gevormd en 't was me een geklink van stemmen, een geglis van glijdende voeten, dat heel het Veen wakker werd uit de witte winterrust.

't Was een fijn spel. Je nam een aanloop en dan op de baan. Flink je beenen naast, of nog beter voor elkaar en daar ging je — sjie...es.

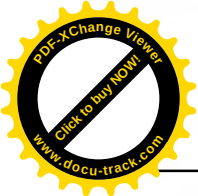
't Gebeurde nogal eens dat er iemand viel, maar dat hinderde niets, je hadt er nog meer pret door.

De jongens van Turf en Henk Golf waren natuurlijk weer haantje de voorste. Maar Henk hijgde zoo, dat Peter Berkenstein zei: „Je hebt het op je borstrok, Henkie!”

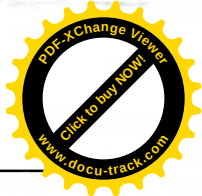
Ze bleven glijden totdat 't bijna vijf uur was, toen moesten de meesten naar huis, en degenen, die niet moesten, gingen ook maar mee. De jongens Turf en Henk brachten al de kameraden één voor één thuis. Op 't laatst bleven ze met hun vijven over. 't Was nu geheel avond en tamelijk donker, want 't maantje kroop telkens achter de wolken.

„Overmorgen is 't Sinterklaas — en dan krijgen we ook al zoo weer Kerstvacantie,” zei Jan.

„Sinterklaas — wat hebben we daaraan! We krijgen toch niks,” meende Rik. „Zulke jongens als Peter Berkenstein en Jo Meerwijk en Gijs van Baak natuurlijk wel. Dokter Berkenstein heeft geld genoeg en meneer Meerwijk ook.”

Henk Golf

„Ik vind 't flauw, dat wij niet naar de Zondagsschool mogen. Nu krijgen we ook niks van den Kerstboom,” riep Wim.

„Hè, wat 'n onzin,” zei Henk. „Anders lach je altijd de jongens uit die er wel heengaan, omdat die niet eens hun Zondagmiddag vrij hebben. En nou er wat te halen is van de Zondagsschool, nou zou je er opeens heenwillen!”

„Wij hebben ook nooit eens iets,” mopperde Wim.

Rik en Berend liepen samen te fluisteren en schenen het vreeselijk druk te hebben. Daar keerde Rik zich om en zei: „Zeg jongens, om dezen tijd zitten ze bij Van Baak altijd brood te eten en als er dan iemand in den winkel komt, duurt 't altijd nogal lang éér ze verschijnen om te helpen. Zullen we eens wat lekkers hebben?”

Ze begrepen hem dadelijk. „Ik dank je,” zei Jan. „Bakker Van Baak knijpt je fijn als hij je te pakken krijgt.”

„Nou, maar hij krijgt je toch zeker niet als je vlug bent! Henk, durf jij?”

„Ik durf wel, maar 'k doe 't niet. Net hebben we met Gijs van Baak gespeeld en nu zullen we zijn vader begappen! Dank je.”

„Je bent niet goed, jô! Denk je dan dat 't Van Baak iets hindert of wij een stuk speculaas of wat anders van hem opeten? En Gijs zal er heusch geen stukje minder om krijgen. Hij loopt altijd te kauwen bij school en geeft ons nooit wat mee.”

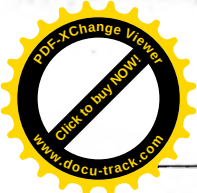
„Nee, nooit, da's waar!” riepen de anderen.

„Dat weet ik wel,” zei Henk, „maar Gijs moet zelf weten of hij gierig wil zijn. Daarom mogen wij nog niet gappen. Denk maar 's aan.... aan wat Gerrit van Dam laatst vertelde over dat appelboompje, dat de zoon van Van de Berg had geplant en dat wij leeg gestolen hebben....”

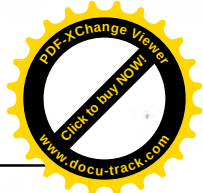
„Wat ben jij toch een zanikkous!” schold Rik. „Dat speet mij net zoo goed als jou. Maar.... bakker Van Baak zal wel niet gehecht zijn aan zijn koekjes en snoeperij — die dikke, rijke bakker. Kom jô, wees niet flauw. Heb jij soms geen zin in wat lekkers?”

„Als Henk 't niet wil doen, doe ik het,” zei Berend. „Maar Henk kan veel harder lopen.”

Dat vleide Henk. Een oogenblik aarzelde hij nog.... en dacht aan den appelboom van Van de Berg. Maar.... als

Het witte pak

hij 't niet dee — dee Berend 't immers! Dus — het werd er niets beter door of hij weigerde. En hij kon harder loopen, 't hardst van alle jongens uit de derde klas.

„Nou, vooruit dan maar.” Henk zei 't kort en norsch. 't Was Henk eigenlijk héél vreemd te moe. Héél binnen in zijn hart was 't net alsof hij schreien moest, en hij moest dat rare gevoel in een hoekje duwen, liever denken aan 't plezier dat ze zouden hebben en hoe flink zijn neven hem vinden zouden.

De vijf jongens slopen nu als schimmen door 't donkere dorp. Bij 't huis van den bakker gekomen keken ze eerst even door 't raam van de kamer, de gordijnen lieten net een spleet open.

Ja, de heele familie zat boterham te eten.

„Nou vlug, Henkie,” zei Berend.

Even later opende Henk snel de winkeldeur, stormde binnen, keek even verward om zich heen en greep toen 't eerste dat hij maar grijpen kon, een wit pak dat op de toonbank lag.

Een seconde later was hij den winkel weer uit en rende 't vijftal spoorlags een zijstraatje uit en 't veld in. Ze liepen door tot aan 't berkenboschje dicht bij hun huis. Daar pakten ze hun buit uit.

„Jô, wat liep jij,” grinnikte Rik. „Toch makkelijk als je zulke lange beenen hebt. Wij hadden 't nooit zoo gauw kunnen doen.”

„'t Is zoo'n hazewind, die Henk!” zei Berend.

Henk voelde zich een ware held, — tenminste dat maakte hij zichzelf wijs. Hij poogde zijn pijnlijk hijgen te bedwingen en deed vlug 't papier los.

Een groote banketletter E kwam te voorschijn en nog een paar borstplaten.

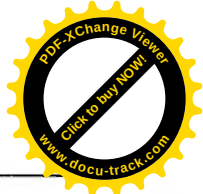
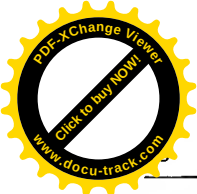
Henk schrok er van. Zóóveel! Zijn hart bonsde.

Maar 't gejuich van de anderen belette hem om iets te zeggen en.... hij versmoorde het stemmetje van onvoldaanheid in zijn binnenste.

....Rik had een zakmes.

„Henk mag 't verdeelen,” zei Rik.

En Henk verdeelde 't. De letter in vijven, de borstplaat ook in vijf gelijke deelen.

't Was wel een wondergroote smulpartij. Thuis kregen ze wel eens een balletje of koekje, maar daar hield 't dan ook mee op. En nu dat fijne banket!

„Weet je wat *ik* doe,” zei kleine Wim, „ik bewaar wat voor vanavond in bed. Want als we straks geen boterham lusten, dan zegt moeder: wat heb ik nou aan de hand?”

„Geen boterham lusten! Ik krijg er juist honger van,” lachte Rik met vollen mond,

Maar ze volgden toch Wims voorbeeld. Rik sneed met zijn mes het papier in stukken en ze pakten allen hun overgebleven lekkers in. Toen werd het diep in de zakken gestopt.

„En nou naar huis!” commandeerde Rik. „Een, twee, huup!”

Ze namen een ren en stormden twee minuten later bij moeder Leentje de keuken in.

„Zoo vlegels, kunnen jullie niet wat kalmer binnenkomen? — En waar zijn jullie zoo lang geweest?”

„We hebben gegleden op 't Veen, met de andere jongens.”

Vrouw Turf zette 't brood op tafel en begon er groote plakken af te snijden. Even later kwam vader Hannes ook binnen en ze gingen allen eten.

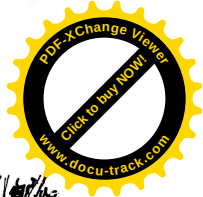
Hannes Turf was zoo'n beetje een duizendkunstenaar. Hij kon metselen en timmeren, en had een paard en wagen waarmee hij vrachtjes haalde. Ook handelde hij nog in pluimvee.

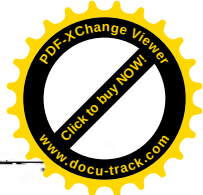
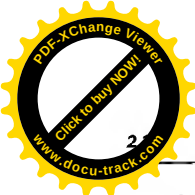
Een groote norsche man was Hannes, niet erg spraakzaam, met ruige haren en baard en diepe rimpels in zijn voorhoofd. En toch hield Henk nog meer van oom dan van tante Leentje, die in een en dezelfde minuut kon lachen en kijken.

De boterham smaakte Henk niets. Hij had al eenige dagen geen trek en nooit zoo'n wolveneetlust als zijn neven. Toch vond hij gewoonlijk, wanneer hij uit school kwam, zijn roggemik met boter wel lekker. Maar nu zat het banket hem in den weg.

Henk keek strak en zuchtte eens. Daar trok een pootje aan zijn mouw en Tommie vroeg om opgebeurd te worden.

„Dag Tom, dag beste poes, kom maar bij 't baasje.” En de jongen trok poesenel op zijn schoot. Tom verorberde gewillig stukjes van Henks boterham en tikte met haar

pootje op zijn hand, als hij haar niet gauw genoeg wat gaf.

Terwijl hij keek naar Tom's aardig, vriendelijk kopje en luisterde naar Tommie's gespin, dacht Henk opeens: Is het wel werkelijk waar, dat ik bij Van Baak binnen ben gegaan en gestolen heb?

Hij schrok er van. Zóóiets had hij nog nooit eerder gedaan. Wel fruit gegapt en knollen.

En.... een poosje geleden, toen op dien Zondagmorgen van de knollen, had hij zich zoo stellig voorgenomen: ik doe 't nooit, nóóit weer. Hoe kwam 't dan, dat hij nu iets had gedaan dat nog erger was?

't Was alsof plotseling iets van zijn oogen viel en hij nu de dingen zag, zooals ze waren.

„Ik ben niet veel,” peinsde Henk, „een jongen die inwoont bij zijn brommigen oom en slordige tante — een jongen van negen jaar, die steelt.”

Wat een vreemde, nare gedachte....

„Zeg jongen, ben je gek om dat goeie geboterde brood aan een beest te voeren,” schold tante Leentje.

Henk schrok zóó hevig uit zijn gepeins op, dat hij bijna zijn koffie van tafel stiet.

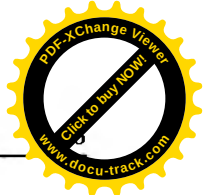
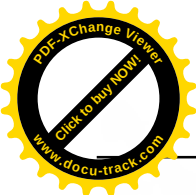
De andere jongens begonnen onderdrukt te lachen, totdat vader Hannes barsch stilte gebod. En Rik, die altijd wel door kon eten, sleepte handig een snee brood van Henks bord naar 't zijne en toen hadden de jongens zoo'n pret, dat ze zich bijna niet in konden houden.

Henk speelde maar met Tom. Hij hield toch zooveel van Tommie en ze had zulke mooie oogen, net goud, met zoo iets bruins er door. Heelemaal geen valsche groene katten-oogen. Goudoogje noemde Henk haar wel eens.

En nu dacht hij vaag, dat zijn Goudoogje de beste en verstandigste was van allemaal daar in huis.

„Jullie gaan maar eens vroeg naar bed vanavond,” zei vrouw Turf, „want ik moet nog strijken en dan kan ik jullie niet om de beenen hebben.”

De jongens pruttelden weinig tegen. Ze vonden 't niet zoo erg om er vroeg onder te kruipen, want ze hadden immers hun lekkers nog. Sjonge, sjonge, wat zou dat gezellig zijn, als ze zoo met hun vijven onder de dekens lagen te snoepen.

HOOFDSTUK IV.

EEN VREESELIJKE VONDST.

Daar was één kamer op zolder met gewitte muren en schuin dak met twee ramen er in. Daar sliepen de vijf jongens. Rik en Berend samen in één bed, Jan en Wim in 't andere en Henk alleen in een soort van bak op pooten, door oom Hannes getimmerd.

Henks „ledikant” stond zóó dat hij net door 't eene dak-raam kon kijken, en dat was fijn. Je kon dan zoo mooi de sterren zien of de maan soms. Dien avond gluurde 't maantje ook af en toe naar binnen, maar erg flauwtjes en met tusschenpoozen.

Er was een zonderling geritsel van papier op 't kamertje en wat later 't geluid van druk kauwende monden. Henk probeerde zijn nare gedachten baas te worden door even druk te doen als de anderen. Hij zat rechtop tegen 't kussen, de dekens tot onder de kin opgetrokken. Want koud was hij, hu — zoo koud, van binnen en van buiten. Ja, 't banket smaakte toch erg fijn. Jammer dat hij Tom nu niet wat mee kon geven.... Wat duurde 't lang eer je zoo'n stuk op had. 't Was fijn, érg fijn — maar — was 't maar op.

„Wat zal die dikke bakker op zijn neus hebben gekeken, toen dat pak weg was,” lachte Rik.

„Ik wed dat Gijs er morgen op school over begint,” zei Jan.

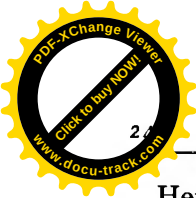
„Dan moeten we ons goedhouden, jongens,” waarschuwde Berend — „maar inwendig lach ik me slap als Gijsie aan 't vertellen slaat. Hij maakt toch overal zoo'n drukte van!”

„Toch eigenlijk gemeen,” zei kleine Wim.

„Och jô, maal toch niet! Gijs wordt er niks slechter van en die dikke bakker bakt zóó weer wat anders.”

„Zeker had iemand die letter besteld,” zei Rik, „'n E dat kan zijn: Eldijk, Emerts, Evertsen, Eggink, maar 't kan ook wel de letter van een voornaam zijn, zie je. Zeg jongens, wat 'n fijne borstplaat, hé! Dat smelt zóó langs je tanden weg. Hebben jullie de borstplaat al op?”

„Ikke wel,” zei Wim.

Henk nog niet. Die zat nog aan zijn banket te kluiven.
„Wat doe jij langzaam aan,” vond Jan „zeker om langer wat te hebben.”

Nu nam Henk een grooten hap. Maar.... wát was dat? Er zat iets hards in het dikke gedeelte van die reuzen-E. Henk schrok er van, en trok 't er uit.

Neen maar! een papier! 'n klein vierkant pakje.

Zijn hart begon te bonzen. „Jan,” zei hij, „kom toch eens hier, kijk es.”

Hij wikkelde 't vetpapier af en er kwam een vierkant doosje te voorschijn met een boeketje rozen er op.

„Ooo!” zei Henk ademloos.

Geen seconde later stonden er vier witte figuren met bloote beenen om Henks bed.

„Kijk eens wat er in zit, jô,” zei Rik.

„Zat het in de letter?” zei Berend.

„Hoe zou 't er in komen?” zei Jan.

„Wat een fijn doosje!” zei Wim.

Henk deed 't dekseltje er af. Een rose bedje van watten zagen ze, en toen Henk 't bovenste laagje er af nam....

Een ring, een gouden ring met iets er in, dat glinsterde, vreeselijk glinsterde. Juist keek de maan weer door 't dakraam, en de jongens zagen 't duidelijk.

Henk greep 't met bevende vingers. Een smalle fijne ring was het, met een diamant er in, net een waterdruppeltje in de zon.

Hoe 't kwam, Henk wist 't niet, maar hij begon opeens van top tot teen te beven, en hoorde niet wat de anderen praatten. Hij keek maar met groote kijkers dat glinsterende, dat mooie, vreeselijk glinsterende aan.

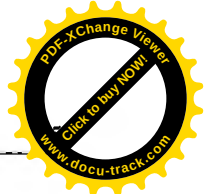
En de maan zette groote booze oogen op. Haar licht wierp grillige, spookachtige schaduwen door 't vertrekje.

„Zou.... zou 't er in getóóverd zijn?” aarzelde Wim bang.

De groote broers begonnen te lachen, maar Henk lachte niet mee. Hij begon te begrijpen. Zeker had iemand dien ring gekocht en in de letter laten bakken door Van Baak, om er een ander mee te verrassen. En wie weet hoe duur die ring wel was! Bij den goudsmid Martens in de stad lagen dikwijls zulke mooie ringen voor de ramen. Henk had 't wel eens gezien als hij met oom Hannes meeging 's Woensdags.

Een vreeselijke vondst

„Wat doe je er mee, Henk?” vroeg Jan.

„Ik wou dat we dat pak maar niet gest.... genomen hadden,” fluisterde Henk. En hij vertelde hun wat hij er van dacht.

„We kunnen dien ring niet terugbrengen bij Van Baak,” zei Rik, „want dan weet hij, dat...”

„Wij gestolen hebben,” vulde Henk aan.

De jongens waren geheel onder den indruk. Ze waren onbedachtzaam en zagen er nooit tegen op om appels te dieven. Ze hadden zich er nooit in verdiept of dat minder erg was dan stelen. En er was niemand, die hen er van terughield. Niemand lette er immers op wat ze buiten schooltijd deden! Moeder Leentje was al blij als ze haar maar niet voor de voeten liepen. Wanneer ze merkte, dat haar jongens zoo iets deden, dan gaf ze hun een frisch pak slaag en daarmee was 't weer afgedaan.

„Het was geen stelen,” zei Berend, „we wisten toch niet dat de ring er in zat.”

„Maar 't weghalen van dat lekkers was óók stelen,” mompelde Henk.

„Heb toch zoo'n drukte niet,” beet Rik hem toe, „je hebt 't zelf gedaan.”

„Dat weet ik wel,” zei Henk bedrukt.

„Maar 't is evengoed alsof we 't samen deden,” viel Jan in. „Henk heeft niks méér schuld dan wij.”

„We moeten maar heelemaal niks zeggen, en den ring verstoppert of weggoaien,” fluisterde Berend.

„Of terugbrengen!” dacht Henk, maar hij dorst het niet te zeggen.

„Kom, laten we maar in bed kruipen,” vond Rik. „Er is niks aan te doen en we worden net zoo koud!”

Dat deden ze en even later lag Henk weer alleen, met het witte papier, het verkrumelde banket, het doosje en den ring op de deken vóór zich. Hij lag er doodstil naar te kijken. Wat moest hij toch beginnen!

„Wim, lust jij dit nog?”

„O jawel!” Wim sprong pardoes weer uit bed en haalde het lekkers op. Toen Henk daarna het papier in elkaar frommelde, zag hij opeens dat er letters op stonden. Hij hield 't zóó dat het maanlicht er op viel en las niet zonder

moeite het met potlood geschrevene: „Berkenstein” en daaronder: „gehaald”. Zeker had er gestaan: „wordt gehaald”.

Henks hart bonsde.... zou 't voor dokter zijn geweest, voor Peters vader? Zou dokter Berkenstein dien ring hebben gekocht soms voor mevrouw en door Van Baak in een letter laten bakken? O, dat hij toch niet eerder had gezien wat er op 't pak stond.

Henk stopte het doosje onder zijn kussen. Hij zag zoo op tegen den volgenden dag! Als Gijs van Baak of — Peter er eens over begonnen? Wat zou dokter wel zeggen als hij 't hoorde! De ring móest teruggebracht worden en.... dán?

't Duurde héél, héél lang eer Henk sliep.

HOOFDSTUK V.

'T VAN BAAKSHUIS IN OPSTAND.

Bij Van Baak stond 't heele huis op stelten.

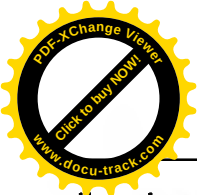
Toen ze rustig zaten te eten, belde de winkeldeer. Juffrouw Van Baak ging met een vollen mond naar voor, maar éér ze er was hoorde ze de winkeldeer hard dicht-slaan.... en toen ze er kwam zag ze niemand. Ze slofte dus maar weer terug.

„Niks te zien, zeker kwajongens,” zei ze. En ze aten rustig door.

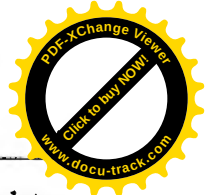
Maar na 't boterhameten, toen de bakker zelf in den winkel kwam, zag hij 't pakje voor dokter Berkenstein niet meer. Zou 't al gehaald zijn? dacht hij, en juist wilde hij 't aan zijn vrouw gaan vragen, toen Mina, het dienstmeisje van Berkenstein, binnenkwam.

„Goeien avond, Van Baak,” zei Mina vroolijk. „Mag ik de bestelling hebben, of is 't nog niet klaar?”

„Nou Mina, en òf! De letter ziet er zoo doodgewoon en gladjes uit, alsof er niets bijzonders mee is.... Wacht even,

't Van Baakshuis in opstand

ik zal eens aan de vrouw vragen waar ze 't pak gelaten heeft. Ik meende, dat ik 't vanmiddag op de toonbank had gezet."

"Vrouw," riep hij in de gang, „heb je 't pak voor d'n dokter weggeborgen?"

Moeder Van Baak kwam aansloffen. „Welnee, man, je hebt 't zelf ingepakt. Weet je weer niet waar je den boel gelaten hebt? Dat gebeurt je nogal eens."

"Welja mensch! ik heb 't hier op 't hoekje van de toonbank gelegd, bij de weegschaal. Maar jij hebt 't natuurlijk ergens anders gelegd. Je bent altijd onnoodig aan 't redderen en ruimen."

"Maar m'n lieve tijd! Ik zeg je toch, dat ik 't heele pak niet aangeraakt heb! Zoo gaat 't nou altijd! Als jij iets verkeerd doet, wil je mij de schuld geven."

Terwijl de bakker en de bakkerin zoo tegen elkaar mopperden, dachten ze beiden 'tzelfde.... maar ze wilden 't elkaar niet bekennen.... Aan dat bellen onder 't brood-eten dachten ze.

"Kan iemand ánders van jullie 't soms al gehaald hebben?" vroeg Van Baak aan Mina.

"Welnee, bakker! Dokter heeft me zelf hierheen gestuurd — dokter wou niet hebben dat je 't bracht, omdat mevrouw 't dan natuurlijk merken zou."

Nu gingen ze overal aan 't zoeken. Gijs kwam er ook al bij, maar geen pak werd gevonden.

En toen moest 't eindelijk gezegd worden: 't is zeker gestolen.

"Wat ben jij ook een domoor," schold juffrouw Van Baak. „Wie legt nu een pak, waar zoo iets van waarde inzit, op de toonbank, waar 't zoo maar voor 't grijpen ligt. Had het in de kamer gehouden."

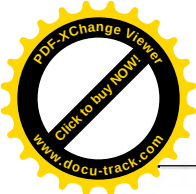
"Wie kan nou ook denken, dat er zoomaar overdag dieven zullen komen," jammerde de dikke bakker. „'t Is nog nooit gebeurd, vrouw, dat weet je toch ook wel."

"Och, och, wat moeten we beginnen," zei Mina. „Die dure ring! Je hébt er hem toch immers ingebakken?"

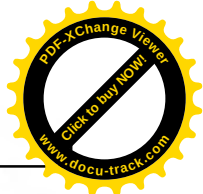
"Ja meid, dat is 't juist! Dat banket en die paar borst-platen zou zoo erg niet wezen. Maar.... 't Is verschrikkelijk! Wat zal dokter wel zeggen!"

John R. Rait

't Van Baakshuis in opstand

„Je moet maar gauw naar Veen gaan,” zei juffrouw Van Baak. „’t Is ’t beste, dat er dadelijk politie achteraan gaat.”

„Zoo’n kostbare ring,” klaagde Mina. „Dokter heeft me hem laten zien. Mevrouw wilde al lang graag zoo’n ring hebben, ofschoon ze anders weinig sieraden draagt. Ik vond ’t zoo’n leuk idee van dokter om het doosje in een letter te laten bakken. Och lieve deugd, Van Baak, wat ’n geschiedenis.”

De bakker zag er heel ontsteld van. „Ik zal maar dadelijk naar agent Veen gaan,” zei hij. Van Baak schoot z’n jas aan, zette zijn pet op, en liep op een drafje weg. En Mina ging naar huis, om dokter het slechte nieuws te vertellen.

In de gezellige gang kwam Peter haar tegen met zijn boeken onder den arm. Peep kreeg privaatles in Fransch en had dus altijd huiswerk.

„Zoo Mineke-tineke, waar ben jij heengeweest?”

„Dat vertel ik je niet, nieuwsgierig Petertje,” antwoordde ze gemaakt vroolijk. „Maar waar is dokter, Peep?”

„In de spreekkamer, Mina, vader zit te schrijven. Is er al weer om vader gestuurd?”

Mina schudde van neen, en klopte even later op de deur van dokters kamer.

„Ja, Mina, kom maar binnen!” riep dokters zware, kalme stem.

Het aardige meisje, dat al vier jaren bij de Berkensteins diende, vond het vreeselijk om haar meneer zoo’n jobstijding te moeten brengen. Maar ze had geen keus.

„En, Mina, had Van Baak ’t klaar?”

„Ik heb ’t niet meegebracht, dokter,” zei Mina zenuwachtig.

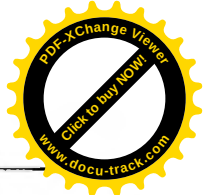
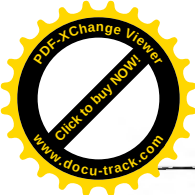
„Zoo, maar dan is ’t morgen toch zeker klaar?”

„Het was wel klaar, dokter.... Van Baak had ’t pakje op de toonbank gezet, en nu is ’t nergens te vinden, zeker is ’t gestolen. Van Baak is al naar Veen.”

Dokters gezicht werd ernstig. „Lieve deugd, kind, dat is me ook een historie. Zat de ring er in?”

„Ja dokter, dat is ’t slimste, dat zei de bakker ook al. Als ’t enkel dat lekkers maar was!”

Dokter legde zijn pen neer en stond op. „Ik ga er dadelijk heen, Mina. Misschien komt ’t nog wel ergens uit een hoekje, bakker Van Baak is wel eens wat slordig. Ik

kan haast niet denken, dat er zoo maar gestolen zou worden in ons rustig dorp."

"'t Is wel brutaal, dokter! Maar — misschien zijn er landloopers of woonwagens in de buurt."

"'t Zou kunnen. Maar zulke lui gappen gewoonlijk liever wat anders. Enfin, we zullen zien. Praat er vooral met niemand over, kind, en kijk zoo gewoon mogelijk, anders vraagt mevrouw nog wat er aan 't handje is."

Dokter Berkenstein liep naar 't huisvertrek, waar moeder kleine Erna uitkleedde en Peep zijn Fransche les leerde.

"Ik moet er nog even op uit, vrouw, maar ik zal wel gauw terug zijn."

"Toch geen ernstige patiënt, man? Ga je op de fiets? Doe dan je wollen vest onder je jas, want 't is zoo koud!"

"Welnee moeder, ik ga even loopende. Tot straks, hoor!"

"En die Mina zei, dat er niet geroepen was," verontwaardigde zich Peter.

"Mina had gelijk, m'n jongen, brom maar niet."

Dokter streelde Peters gouden krullen en kuste zusje goedennacht. — "Dag, poppeke — slaap wel."

"Dag vadersje — dag!"

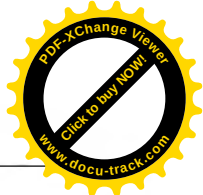
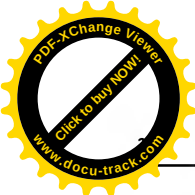
HOOFDSTUK VI.

DE ROODE TONGETJES.

De dorpsklok deed elf langzame slagen hooren.

Bim-bam-bim-bam, 't wordt koud, 't wordt koud — zei de klok. En de wind, die om den toren hilde, antwoordde: Ik ben in 't Noorden geweest en in 't Noordoosten.... wit en koud was het daar — wit en koud. Ik heb wolken meegebracht, dikke grijze wolken, die heb ik boven de zee gevangen. En als je morgenochtend wéér elf slaat, dan heb je een witte muts op, dat voorspel ik je. Oe-hh....

Toen vloog de wind verder, ook over 't huis van Hannes

staart van. 't Was net of ze daarbinnen nog kon voelen hoe vreeselijk koud die wind was. Ze kroop klein in elkaar en probeerde weer te slapen.

Maar de wind bromde allerlei rare geluiden en de ruiten bibberden er van.

't Kacheltje verteerde snorrend van ijver haar laatste restje brandstof. Rood, vuurrood gloeide 't in haar ijzeren buik. En 't schijnsel van dat vuurroode gluurde door de klep van onderen, de klep die op een kier open was — vooral naar het mandje met krullen, héél begeerig gluurde het daarnaar.

„Dhoe het maar,” loeide de wind, „dhoe het maar,” en hij blies zóó heftig in den schoorsteen, dat een rood vlammentongetje door de kachelklep stak.

De maan keek juist weer naar binnen, maar toen ze dat roode tongetje zag, vloog ze verschrikt achter de wolken.

„Dhoe — het maar, dhoe het maar,” gilte de wind. En wéér lekte een rood tongetje uit de klep, en één klein vonkje vloog de kachel uit, juist in 't mandje met krullen en hout.

Daar lag het nu. Wat wilde het daar?

Wat wilde 't daar? dacht Tom, die nog niet sliep en 't vonkje had zien springen.

't Vonkje gloeide als een boosaardig rood oog tusschen de droge blanke krullen. 't Werd niet groter en niet kleiner, dacht Tommie, die er met half gesloten oogen naar keek.

Maar opeens werd 't vonkje een tongetje dat likte aan een krul, nu werd die krul ook langzaam rood — en.... „dhoe — dhoe het maar,” loeide de wind.

Toen steeg er een dun rookwolkje op uit het mandje en steeds méér witte krullen werden rood.

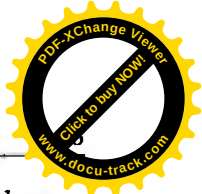
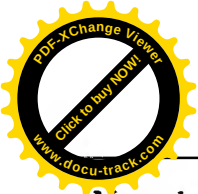
Tommie deed haar oogen wijd open. Nu waren er twee kacheltjes om haar te verwarmen. Maar ze vond het toch wel vreemd.

Even later brandde het heele mandje vol.

En de stoel met Hannes' kiel er op stond dichtbij.

Begeerig strekten de vlammentongen er zich naar uit, net zoolang totdat ook stoel en kiel rood werden.

Dat was Tommie toch te kras. Ze verliet haar plaats achter de kachel, waar 't nu heel licht was en liep naar de deur van 't opkamertje, waar Hannes en zijn vrouw sliepen.

Naar buiten in de kou

Maar de deur zat stijf dicht en Tom kon er niet door.

Miauw — miauw — riep ze.

Oeh — oeh — gilde de wind in den schoorsteen en de kamer werd heel erg licht, vreeselijk licht.

Tommie holde naar de deeldeur, die was niet op de klink maar toch heelemaal dicht. Tom duwde er uit alle macht tegenaan, maar de deur klemde. O, die deur klemde zoo.

Hu — wat een akelig rood licht daar in die keukenkamer, en wat een hitte! Steeds meer roode tongen kwamen er. Tom werd doodsbang en duwde maar tegen de deur.

Hè, daar scheen de deur iets mee te geven. Nog harder duwde Tommie, die dol was van angst nu, want de vieze rook deed haar bijna stikken.

Eindelijk! daar week de deur op een kier open. Tom wrong haar lenig lijf er door. En tip-tip-tip gingen haar vlugge pootjes de stijle houten trap op. Ze moest naar haar baasje, naar Henk, dat was alles wat Tom er van wist.

HOOFDSTUK VII.

NAAR BUITEN IN DE KOU.

In 't zolderkamertje was 't geluid van rustige ademhalingen. De vier broertjes sliepen vast.

Henk Golf sliep ook, maar niet rustig. Hij droomde. Henk droomde, dat hij met de andere jongens aan 't baantje glijden was. Maar — vreemd, Peter Berkenstein was nooit op 'tzelfde baantje als hij.

Heel hard gleden ze en heel wild.

Maar opeens viel Henk en toen rolde er wat uit zijn zak — de ring, de mooie ring.

En Peter Berkenstein en Gijs van Baak zagen het. Ze werden vreeselijk boos.

„Dief — leelijke dief!” riepen ze. En ze pakten hem beet, ze wilden hem door 't ijs duwen. 't Ijs kraakte en knapte,

Henk Golf

hu, wat kraakte en knapte het. Nu zou Henk verdrinken, doodgaan.

Midden in zijn angst werd Henk met schrik wakker. Hè, 't was maar een droom. Maar . . . dat kraken en knappen hoorde hij toch nog — wat was dat dan? En Tom hoorde hij, die miauwdezoo vreese-lijk hard en bang. Hu, wat akelig.

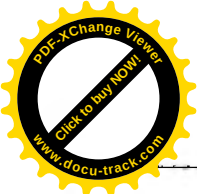
Henk kroop diep onder de dekens met zijn hoofd. Maar het gekraak hoorde hij tòch, en 't schreeuwen van Tommie ook. Tommie krabbelde aan de deurscheen het.

Nu wierp Henk de dekens weg. Wat wás het toch dat zoo kraakte? En waarom schreeuwde Tom zoo hard midden in den nacht? En wateen narereuk kwam er in zijn neus!

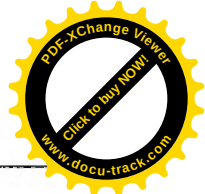
De jongen wreef zijn oogen uit. Toen

hij goed wakker was, sprong hij uit bed om Tom binnen te laten.

Bom — daar viel iets beneden. Henk schrok zóó, dat hij zijn hoofd stootte tegen den muur.

Naar buiten in de kou

Bevend deed hij de deur open en Tom sprong miauwend tegen zijn beenen. Maar wat was dat? Een vieze, dikke rook kwam de trap op, deed hem hoesten.

Toen begreep Henk 't opeens. Bránd — er was bránd. „Rik,” gilde hij, „jongens, wordt wakker! Er is brand — brand . . .” En langs de bedden hollend schudde hij de jongens.

Ze werden wakker, maar begrepen nog niet dadelijk.

„Sta toch op, jongens en ga meel! Wimpie, kom!” schreide Henk. Hij beurde Wim uit bed, greep toen z'n kleeren en Tom, die nog altijd hard schreeuwde. Toen waren de anderen ook opeens uit bed. „Neem je kleeren en ga mee, ik ga oom en tante roepen,” gilde Henk en rende naar de trap.

Hij stikte bijna van den rook, maar liep zoo hard hij kon door, Tom en zijn kleeren vasthoudend.

Naar de keukenkamer kon hij niet, daar stond alles in lichte laaie . . . oom en tante, 't opkamertje had maar één deur. Zonder zich te bedenken rende het kind op bloote voetjes de deel over en naar buiten, om 't huis heen naar 't raam van 't opkamertje. Hij voelde den ijzigen wind niet eens, noch de sneeuwvlokken.

Bons-bons ging 't op het raam. „Oom — oom Hannes — tante, wordt toch wakker, er is bránd . . .”

Binnen klonk een stem, kwam gestommel. Hannes Turf sprong uit bed.

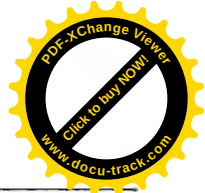
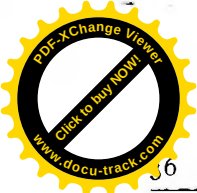
„Oom en tante, kom door 't raam, — gauw! anders zul je verbranden!”

Toen Henk zag dat oom op was, holde hij terug naar de deel. Hu, — de wind sneed hem bijna den adem af. De drie oudste jongens waren verward bezig zich aan te kleeden, tusschen wagens en gereedschappen. Wim hilde ergens.

„Wimpie, kom maar! Waarom hebben jullie hem niet meegebracht?” riep Henk en holde de trappen op. Wim stond op zolder te huilen, zijn gezicht in de kleeren gedrukt, die hij over zijn arm had.

Henk trok het tegenspartelende kind mee naar beneden en spoorde hem aan zich te kleeden. Zelf zocht hij zijn kleeren die gevallen waren, maar vond niets dan jas en broekje. Geen kousen, geen onderbroek. Waar was dat allemaal? Hij kon 't niet meer opzoeken, want de rook was verstikkend.

„Naar buiten — allemaal naar buiten,” schreeuwde Henk.

„Moeder — snikte Wim — Moeder!”
„Ik heb ze geroepen. Ze gaan door 't raam,” riep Henk en dan vluchtten ze allemaal naar buiten. Vinnig koud was het daar en de sneeuwvlokken begonnen dicht te vallen.

Oom Hannes kwam net aanloopen en riep hen en zei „Goddank” toen hij ze alle vijf zag, en tante was ook buiten. Maar Tom! waar was Tom nu?

Weer naar binnen?

Zonder het te weten haast, ijldo Henk terug in 't brandende huis, luid roepend om zijn vriendje de poes.

En dan kwam er in zijn verward brein de gedachte aan den ring, den ring onder zijn kussen. Die móest gered worden, die was immers van dokter Berkenstein.

Maar wat er toen gebeurde wist hij niet goed. Liep hij naar boven? was hij op de trappen? Hij kon geen adem meer krijgen. O die rook, die vreeselijke rook. Teruggaan? Nee, éérst den ring hebben. O God, als hij hem niet kreeg, dan kon hij nooit teruggegeven worden. Moesje — — help. En waar was Tommie? Moest die lieve goede Tom verbranden? — Naar boven — den ring — Tom.

Toen Henk zijn oogen opsloeg, wist hij eerst niet goed waar hij was. Waar lag hij toch op, was het stroo? Daar boog zich iemand over hem heen, dokter Berkenstein was het.

„Ha, daar hebben we hem weer,” zei de dokter. „Kleine kerel, hoe voel je je nou? Nog benauwd?”

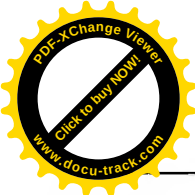
Henk schudde werktuiglijk van neen. Hij keek eens rond. Nu zag hij waar hij was, in de schuur. En dáár, dicht bij, was een man uit de buurt bezig 't paard voor den wagen te spannen.

„Is 't gauw klaar, Bertus?” vroeg dokter.

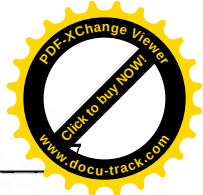
„Ja dokter, 't is zoo ver.”

Toen rolde de dokter Henk in de paardedeken, die over den knaap heenlag, tilde hem op en bracht hem in den wagen. Daar zaten ook Rik en Jan, Berend en Wim. Dokter zette Henk op zijn knieën, Bertus ging voorop zitten, iemand anders gooide de deuren wijd open, — en vooruit ging het.

Daar buiten was een groot lawaai van stemmen, emmergerammel en knetteren van 't vuur. Veel menschen dwar-

Naar buiten in de kou

relden door elkaar en er was een vreemd, rossig licht, dat hun gezichten grillig bescheen.

Waar gaan we heen, dacht Henk.... en waar komen al die mensen opeens vandaan? Henk wist niet, dat hij wel een kwartier bewusteloos had gelegen nadat oom Hannes hem uit 't brandende huis had gehaald.

Zouden ze 't al weten van den ring? Zouden ze hem naar de gevangenis brengen? Maar neen, dokter was immers zoo vriendelijk.

Zoo dommelde en soesde Henk. Zijn hoofd deed vreeselijk pijn en hij rilde van kou.

De wagen hobbelde over de bevroren wegen. Wim hilde, de andere jongens praatten, maar Henk wist niet wát.

Eindelijk hield de wagen stil. Dokter Berkenstein tilde hem weer op en droeg hem ergens heen.

„Dus jij bezorgt de andere kinderen, Bertus?” riep dokter.

„Ja dokter, daar kun je op aan. Ik neem er zelf twee en de anderen kunnen bij Van Baak wezen.”

„Prachtig,” riep dokter. En toen kwam Henk ergens waar 't warm en licht was. Hij zag een vriendelijk vrouwen-gezicht medelijdend over zich heen gebogen, en een zachte stem vroeg: „Heb je 't koud, mijn jongen?”

„Mijn jongen,” dat zei moesje altijd, héél lang geleden. Henk kon niet antwoorden. Hij voelde zich zoo flauw en 't was net of er orgelmuziek in zijn ooren gonsde.

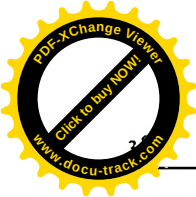
Hij merkte nog even, dat hij in een warm bed werd gelegd, toen werd hij meegedragen door den Slaapengel naar 't land van duisternis en rust.

„Hè, hè, dat was me een koud karweitje, vrouw! Heb je soms nog wat warms te drinken?”

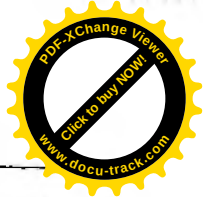
„Ja zeker! Ik heb dadelijk toen je wegging koffie gefilterd en melk gekookt. Gelukkig maar dat je gegaan bent, man, die kleine vent ziet er naar uit.”

„Ja, en geen wonder. Hij is in zijn hemdje zóó naar buiten gelopen om Turf wakker te roepen. De Turfs sliepen in een opkamertje, dat alleen maar 'n deur had naar de keuken en daar konden ze niet door.”

„Is 't huis heelemaal afgebrand?”

Henk Golf

„Zoo goed als. Er waren gauw genoeg menschen bij, maar er was geen water in de buurt voor de spuit. En je begrijpt, als je 't water met emmertjes vol moet halen van een buurman die 'n paar minuten af woont — dan is er geen beginnen aan. Enfin! Er zijn Goddank geen menschen bij omgekomen.... als die kleine Henk nu maar niet ernstig ziek wordt.... daar ben ik nog wel een beetje bang voor. We zullen hem maar hier houden, hè vrouw?”

„Natuurlijk, man. Toen Gerritsen aan kwam hollen en zei dat er een jongetje bewusteloos lag, heb ik maar dadelijk een bed klaar gemaakt. Zoetman is de eenige buurman van Turf en dáár kan geen ziek kind wezen.... dus 't lag wel voor de hand, dat de kinderen mee naar 't dorp zouden komen. Waar blijven de anderen nu?”

„Twee jongens bij Bertus Rietberg en twee bij Van Baak; hoe Turf en zijn vrouw doen, weet ik niet, maar die zullen ook wel onderdak vinden.”

„Wat een toestand, en dan in zoo'n kou. Hoe is 't aangekomen?”

„Ja, dat weten ze niet. Zeker door een kachel of zoo. — Hè moeder, die koffie smaakt, hoor. We moesten Henk wat heete melk geven.”

„Maar hij slaapt al, man.”

„Nu, we zullen zien. Maak maar even wat klaar. — Zijn Peep en zusje niet wakker geworden van al dat lawaai in in 't dorp?”

„Gelukkig niet. Ze slapen er doorheen.”

Dokter Berkenstein genoot van zijn tweeden kop koffie, terwijl mevrouw melk klaarmaakte voor Henk.

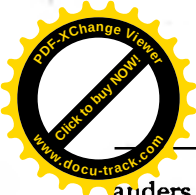
„Ik zal meegaan, vrouw,” zei dokter.

Even later tilde dokter den kleinen bleekneus op, en riep: „Henk.... jongen, doe je oogen eens even los!”

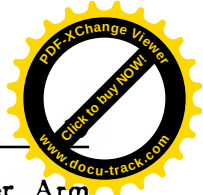
Na eenige moeite kregen ze hem zoover. Hij dronk zijn heete melk zonder het te weten naar 't scheen, en sliep terstond weer toen hij in 't kussen werd gevlijd.

De dokter schudde 't hoofd. „'t Bevalt me niets, dat hij zoo suf is. Foei, kleine kerel, zoo uit 't warme bed in zoo'n ijzigen wind, en dan met niets anders aan dan een hemd. Kleine stakker!”

„Ik vind dat ventje zoo'n lief, fijn gezicht hebben, heel

Henk is ziek

anders dan de Turf-jongens, maar ach, wat mager. Arm kind, om zoo jong wees te zijn."

"Ik geloof wel, dat Leentje Turf even goed voor hem is, als voor haar eigen bengels, maar ze is ruw en slordig. Maar kom, Moeder, laten we naar bed gaan. De jongen slaapt wel door tot morgenochtend."

"Wat zal Peep opkijken! Hij heeft 't altijd over Henk Golf."

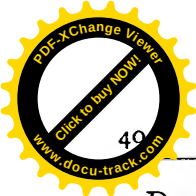
HOOFDSTUK VIII.

HENK IS ZIEK.

Sneeuw, sneeuw en nog eens sneeuw. Een dicht leger van groote vlokken warrelde omlaag. Reeds was alles daarbuiten bedekt met dikke blanke vachten, en nog steeds maar sneeuwde het. Een wit sprookjeslicht viel in de gezellige kamer waar Henk Golf lag.

Drie uur had de klok juist geroepen. Toén pas sloeg Henk de oogen op, en keek verbaasd rond. Waar was hij toch? Wat een prachtig behang, dat witte met zilveren strepen.... wat een mooi zeil op den grond.... en wat een fijne gordijnen.... licht bruin met zacht-roode rozen er in. Kijk — 't sneeuwde buiten. Die groote dikke kastanjeboom was heelemaal wit. Waar had hij toch méér zoo'n kastanjeboom gezien? Opeens wist hij alles weer. 't Was de boom in dokters tuin.... en hij was in dokters huis.... en er was brand geweest.... hij had een ring gestolen.... in een wagen was hij hierheen gereden met Rik en Berend, Jan en Wim.... waar waren die nu allemaal? Wat zat er in zijn hoofd, dat het zoo zwaar was en zoo'n pijn deed? Henk wilde overeind vliegen, maar een venijnige kneep in zijn borst en een nare duizeligheid deden hem weer achterover vallen.... hij kreunde luid van pijn.

Met groote angstige oogen lag hij rond te kijken. En opeens kreeg hij 't zóó warm, dat hij de dekens wegwierp. Meteen schoot hij in een schorren, snijdenden hoest.

Daar ging de deur open en een slanke dame kwam binnen — mevrouw van den dokter.

„Zoo vent, ben je eindelijk wakker,” zei mevrouw. „Wat heb jij geslapen! Hoe is 't nu met je, heb je ergens pijn?” Henk knikte. Hij had een gevoel alsof er vlammen uit zijn hoofd sloegen — en wat bonsde het, o wat bonsde het.

Mevrouw Berkenstein legde een koele hand op zijn voorhoofd.

„Arme jongen,” zei ze. „Het komt omdat je zonder kleeren naar buiten bent geloopt. Maar Henk, je hebt misschien je oom en tante en al je neefjes 't leven gered.”

„Waar zijn ze?” bracht Henk uit.

„Rik en Berend bij Bertus Rietberg, Jan en Wim bij Van Baak.”

„Bij Van Baak!” prevelde Henk bevend. —

„Dus allen zijn veilig en gezond,” ging mevrouw verder. „Oom en tante zijn voorloopig bij Harmsen ingekwartierd.”

„En en Tom?”

„Wie is dat, Tom?”

„Onze poes,” zei Henk met schorre stem en koortsig schitterende oogen. „Als Tom niet zoo hard aan ons deurtje had geschreeuwd, was ik misschien niet wakker geworden.”

„En is Tom ook buiten gekomen? Of ben je soms om haar naar binnen geloopt? Jongen, jongen, je oom had moeite om je weer uit het huis vol rook te krijgen. Als hij je niet gauw gevonden had”

Henk begon te beven. O, als mevrouw 't eens wist, dat hij naar binnen was gegaan om den ring die nu zeker verbrand was.

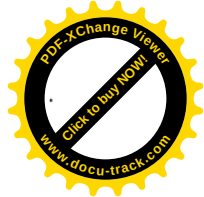
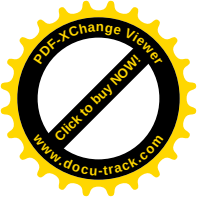
„Waarom beef je zoo, mijn jongen, ben je bang dat Tommie niet buiten is gekomen?”

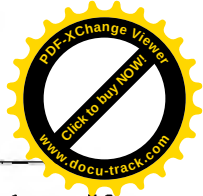
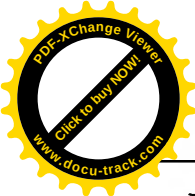
„Ik heb Tommie mee naar buiten genomen, maar toen is ze weggesprongen — ik weet niet waar.”

„O, als jij haar mee hebt genomen naar buiten, dan zal ze wel in de schuur zijn gekropen. Weet je wat, ik zal er dadelijk iemand heensturen. — Is dat goed, Henk?”

Hij knikte maar weer. Mevrouw was zoo goed, zoo erg goed en o, als ze wist

Mevrouw ging weg en kwam even later weer met een grooten kop bouillon.

„Drink dit eens uit, kindje, het zal je goed doen. Mina is er al op uit, hoor, om Tom te zoeken.”

Henk snikte met de handen voor 't gezicht.

„Wat is er, vent? Wat scheelt er aan?”

„U bent zoo goed,” mompelde Henk.... „en....en....”

Hij dacht aan den ring. Als mevrouw wist, dat hij dien gestolen had, zou ze zeker niet zoo vriendelijk zijn.

„Kom, kom, wees maar stil, Henk,” suste mevrouw, die dacht dat hij enkel wat zenuwachtig was. „Als dokter straks thuis is komt hij eens bij je kijken, dokter zal je wel gauw beter maken. Is dat niet 't beste, Henk, om bij den dokter te logeeren als je ziek bent? Zeg!”

Zoo schertste mevrouw Berkenstein, en haar arm onder Henks schouders schuivend, beurde ze hem op en bracht de bouillon aan zijn lippen.

Ondanks al zijn pijn en verdriet dronk Henk gehoorzaam en hij had nog nooit zóó iets heerlijks geproefd.

„Flink zoo,” prees mevrouw. „Nu ga je lekker weer liggen, hè vent; vertel me eens waar je pijn hebt.”

Henk wees op zijn borst en keel.

Hij heeft hard de koorts, dacht mevrouw, en uit haar eigen slaapkamer haalde ze den thermometer, welken ze Henk aanlegde.

38.9 wees het instrument na eenige minuten aan. Mevrouw schreefde 't weer in het kokertje en boog zich toen over 't bed. Ze kuste Henk op 't voorhoofd.

Daar drongen twee groote tranen in de donkere kijkers van den knaap en hij wendde het hoofd af.

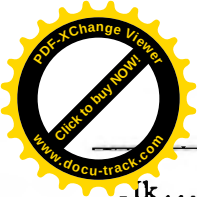
„Wat scheelt er toch aan, Henk, toe, vertel 't me eens, ik ben toch geen vreemde, maar de moeder van Peter, jouw vriendje.”

„U moet me niet kussen,” snikte Henk. „Ik ben zoo slecht geweest.”

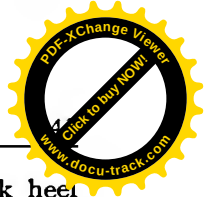
„Maar Henk! wat dan?”

De jongen kon niet verder praten. Hij beefde van top tot teen.

„Wees maar kalm, mijn jongen. Later mag je me alles vertellen als je wilt. Nu moet je eens rusten en beter worden. En Henk, je moet maar bidden of onze Vader in den Hemel je helpen wil om gauw weer gezond te zijn. Zul je?”

Henk is ziek

„Ik.... ik bid nooit meer. — Vroeger wel, toen ik heel klein was, met — met moeder.”

Mevrouw Berkenstein kreeg tranen in de oogen. „Al heb je 't in lang niet gedaan, je moogt het gerust doen, hoor! God luistert altijd, mijn jongen.”

Ze nam een spons van de waschtafel en veegde zijn heet, betrand gezicht af. Toen streek mevrouw nog eens zijn haren glad en verliet de kamer.

Nu was Henk weer alleen, alleen met zijn droeve gedachten en zijn pijn.

„Alleen? En God dan?”

„God luistert altijd,” had mevrouw gezegd.

Wat was dat vreemd om te denken.... om te weten. God wist dan zeker ook dat hij gestolen had. — En moesje? Wist moesje óók alles van hem?

Ach, als moeder ook maar bij hem was gebleven — en vadertje.

Opeens kon Henk zich zijn ouders heel duidelijk voorstellen en óók hun huis. Wat was 't daar héél anders geweest dan bij oom Hannes!

Als moes nu nog leefde, zou hij dan een betere jongen zijn? Zou hij dan zijn als.... als Peter?

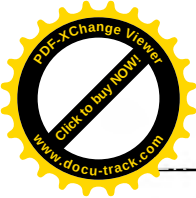
Peter kende altijd zijn lessen, Peter zag er altijd zoo keurig uit! Hij vloekte nooit, deed nooit mee als anderen meester Harmsen bespotten omdat meester een hoogen rug had....

Wat lief was mevrouw Berkenstein. Ze had hem gekust en met haar mooie zachte handen geaaid. Peter's vriendje had ze hem genoemd.

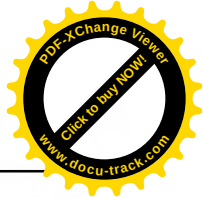
En hij had haar ring gestolen. Als ze 't eens wist? Als dokter en Peter het wisten? O, dat zou hij niet kunnen verdragen. En toch, het moest gezegd worden. 't Moest!

Wat voelde hij zich ellendig. Zou 't griep worden? Zou hij sterven? Dat was nog maar 't beste van al. Maar.... hij dorst niet, want God zou hem zeker niet in den Hemel willen laten waar vader en moesje waren. En wat dan?

De koorts steeg en tooverde 't kind allerlei schrikbeelden voor oogen. Nu eens meende hij Peters moeder boos naar hem te zien kijken omdat hij een dief was, dan weer meende

Henk Golf

hij Wim te hooren schreien en „Moeder” roepen — en steeds zag hij vlammen — vuurroode vlammen en wolken van rook.

Mina had haar dikken mantel aangedaan en was snel naar 't afgebrande huis geloopt.

Toen ze daar kwam en de nare brandlucht scherp in haar neus drong, huiverde de goede meid en dacht: wat gelukkig, dat Henk wakker werd en hen allen roepen kon.

Ze begon naar Tom te zoeken — telkens roepende.

Al gauw vond ze poesenel, die uit een hoop takkebossen gekropen kwam.

„Tommie — vleide Mina — kom dan, Tommie.” — Ze probeerde het dier te pakken, maar dat lukte niet.

„Had ik maar een stukje vleesch meegenomen,” prevelde Mina. — „Hoe moet ik dat beest nu krijgen?”

Daar zag ze tusschen het puin een kapot etensbord liggen. Ze raapte het op en riep: „Tommie — melk.... poes — poes — poes.”

Nu kwam het dier, dat zeker honger had, naar haar toe en toen 't vlakbij was, greep Mina het opeens.

Tom kreeg een dikken staart van schrik en spartelde wel wat tegen. Maar Mina liefkoosde haar en zei: „Wees maar braaf, dan gaan we naar Henk.” — Toen liet Tom zich kalm meenemen, als had ze 't verstaan.

Mina rende naar huis en bracht het poesekind gauw naar mevrouw.

„Ha — gelukkig dat ze er is. — Je hebt goed opgepast, Mina!”

Tom kreeg eerst een stukje vleesch en een groot bord vol brood en melk; toen ze dat op had nam mevrouw haar mee naar de ziekenkamer.

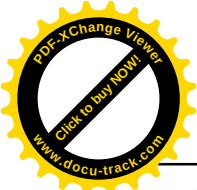
Haar binnenkomen wekte Henk een beetje uit zijn koorts-fantasieën.

„Kijk eens, vent — wie heb ik hier?”

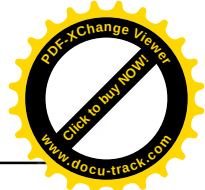
„Tom,” riep Henk hard en schor. „Tom.”

Mevrouw zette 't dier bij hem op de dekens. „Mina heeft haar gelukkig gevonden,” zei mevrouw. „Ze heeft al lekker gegeten, Henk.”

Eerst was poesenel nog wat schuw, maar toen Henk

Henk is ziek

tegen haar praatte, begon ze te spinnen en gaf hem kopjes.

Mevrouw zag wel dat de koorts hoger was. „Nu neem ik poes mee naar de warme kachel, hoor Henk! En ze mag net zolang hier blijven als jij. Is dat goed?”

De jongen knikte en keek haar zoo zonderling, zoo roerend aan, dat mevrouws oogen nat werden.

„Dag lieve jongen,” zei ze, „dag mijn lieve jongen!...”

Toen 't heelemaal donker was, kwam dokter.

Dokter onderzocht Henk, beluisterde zijn ademhaling en voelde zijn pols.

„Je hebt een leelijke kou gevat, Henk,” zei dokter. „Je moet vooral goed onder de dekens blijven, hoor, en dan krijg je een drankje van me. Doet je keel ook erg pijn?”

Henk knikte maar.

Terwijl dokter nog bij hem was, kwam mevrouw om de deur kijken en zei: „Hier zijn Henks oom en tante. Mogen ze even binnen?”

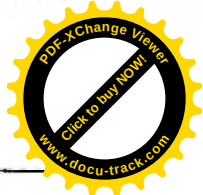
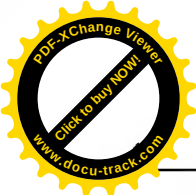
„Héél even,” antwoordde dokter.

Daar kwamen oom Hannes en tante Leentje aan zijn bed. Tante Leentje zag er zoo vreemd uit! Ze had een mantel aan die niet van haar was. Oom zag erg bleek.

„Hoe is 't er nou mee, beste jongen?” fluisterde oom. „We danken je nog wel, dat je ons geroepen hebt. Anders waren we misschien allemaal gestikt.”

Tante Leentje pakte zijn hand en zei ook al „beste jongen” en ze wilde van alles vertellen over den brand, maar dokter duwde hen allebei zachtjes de kamer uit.

Toen 't later in den avond werd, steeg de koorts steeds hoger, totdat Henk met halfgesloten oogen en open mond in de kussens lag en niet meer wist waar hij was. Nevelige beelden warrelden door zijn geest en soms kreunde hij zóo droef en klagend, dat mevrouw Berkenstein tranen in de oogen kreeg.

HOOFDSTUK IX.

DOKTER PRAAT MET DE JONGENS.

Sinterklaas was alweer voorbij.

Mevrouw Berkenstein had van haar man een eenvoudig cadeautje gekregen, een flinken zilveren vingerhoed. En — dokter was naar Veen den veldwachter geweest, om te zeggen dat er niet langer gezocht hoefde te worden naar den ring. Want dokter wist nu wel wie het pak gestolen hadden.

De arme Henk was erg, héél erg ziek, en in zijn koorts had hij gepraat over banket en borstplaat en een ring. Dan was hij zoo angstig, zóó wild soms, dat dokter of mevrouw hem stevig vast moesten houden.

Dokter had nu maar alles aan zijn vrouw verteld over de mislukte verrassing. Ze waren geen van beiden boos, alleen maar erg verdrietig, omdat het aardige ventje met zijn open gezichtje een klein diefje was.

„Maar,” zei dokter, „de jongen wist natuurlijk niet hoe slecht het was.... en hij wist ook niet dat er een ring in dat pak zou zitten.”

„Weet je wat ik hoop, vrouw,” zei dokter, een paar dagen na Sinterklaas, „dat de jongen 't ons zelf vertelt als hij beter mag worden, en er spijt van heeft.”

Toen vertelde mevrouw hoe Henk gesnikt had en gezegd: „U moet me niet kussen, ik ben veel te slecht.”

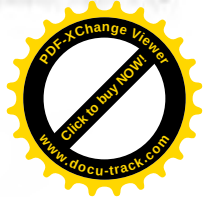
Dokter snoot overdreven hard zijn neus, net of hij verkouden was en mompelde: „Arme kleine kerel.”

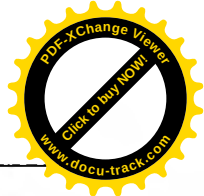
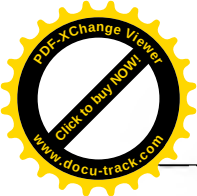
„Zeg man, wat wil je nu doen met die andere jongens?”

„Ja vrouw, dat weet ik zelf niet goed.”

„Je moest er toch eigenlijk heengaan en ze onder 't oog brengen hoe verkeerd het is een anders goed weg te nemen.... en wie weet, misschien komt de ring dan nog terecht.”

„O neen, dat geloof ik niet. Henk zegt telkens in zijn ijlen: „Ik moet den ring halen, anders verbrandt hij”.... neen vrouw, hoop daar maar niet op. De jongen is bepaald

weer naar binnen gelopen om den ring, toen Hannes hem er uitgehaald heeft."

"Och, 't is niet zoozeer om den ring als wel om.... om 't recht. Ik had hem graag gehad natuurlijk, maar 't is iets waar je heel goed buiten kunt. Doch de jongens van Turf moeten een berisping hebben, heusch!"

"Ja, dat is waar. Maar weet je waar ik zoo bang voor ben? Dat ze 't gaan ontkennen — en ook nog jokken."

"Kom, dat zullen ze wel niet. Ik zou er maar zoo gauw mogelijk heengaan."

Dokter Berkenstein zuchtte eens. — Maar dienzelfden middag ging hij naar Hannes Turf. Het gezin was nu weer bijeen en woonde in een half huisje, totdat Hannes het puin opgeruimd en een nieuwe woning gebouwd zou hebben.

't Was al donker toen de dokter bij Turf binnentrad. 't Was er kaal en ongezellig in de kleine kamer. Wat geleende meubels stonden er en een wankel fornuis.

"Goeienavond, Turf en vrouw Turf."

"Dag dokter. 't Is toch niet erger met Henk?"

"Nee nee, erger dan gister niet, maar de crisis moet nog komen, dat duurt nog enkele dagen.... Waar zijn je jongens, vrouw Turf?"

"M'n jongens? Weet ik niet, dokter. 'k Denk baantje glijen of sneeuwballen gooien. Wat is er met ze, hebben ze wat uitgevoerd?"

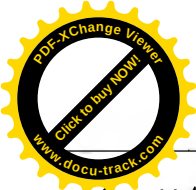
"Ik vrees van wel, vrouw Turf!"

Nu bracht dokter hen met een paar woorden op de hoogte.

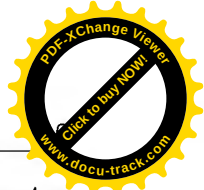
"Wat? Mijn kinderen zouden stelen?" schreeuwde Leentje.

"Hou je stil, vrouw," zei Hannes barsch. "Jongens zijn jongens, en de onzen zijn niet van de braafste. 'k Heb ze meer dan ééns 'n pak rammel gegeven als ze appels hadden gegapt.... En.... als Henk nou toch altijd over een ring praat zooals dokter zegt.... die apen van jongens. Niks als verdriet en last heb je van ze."

"Ho eens wat, Hannes," kwam dokter tusschenbeide, "zóó moet je niet praten. Kinderen hebben leiding nodig, mijn jongen evengoed als de jouwe. We moeten hen 't onderscheid tusschen goed en kwaad terdege inprenten en dat

Dokter praat met de jongens

gaat meestal beter door kalm en ernstig met ze te praten dan door slaan."

"Ja! dokter redeneert goed! dokter heeft er maar één, maar hier! — Ik verzeker u, dat ze een ongemakkelijk pak slaag krijgen.... als 't waar is."

"Hoor eens, Turf, dat zou ik nu niet doen. Wat dunkt je, zullen we samen eens met ze praten?"

Hannes' ruw gezicht werd rood. Het stond hem niet erg aan, dat dokter zijn manier van opvoeden niet goed scheen te keuren. Maar éér hij kon antwoorden kwamen met veel lawaai de jongens thuis. In de donkerte zagen ze dokter niet zoo gauw.

"Kun je nóg woester binnenkomen?" bulderde Hannes.

Ze waren opeens stil, Vader zei niet gauw wat, maar áls ie begon! — Nou!

Moeder Leentje was zoo wijs het licht aan te steken.

"Mag ik met ze praten?" vraagde dokter en zóó ernstig en goedmoedig keek hij Hannes aan, dat deze half beschaamd met 't hoofd knikte. „Dokter dee toch ook veel voor Henk, hij meende 't goed," dacht Hannes.

De vier broers stonden tamelijk bedremmeld bij elkaar. Ze wisten nu wel, dat het gestolen pak van den dokter was geweest. Immers, iedereen in 't dorp wist het! Dat kwam omdat Veen de veldwachter overal onderzoek had gedaan.

"Zoo jongens, komen jullie allemaal maar eens bij me staan, dan zullen we eens kalm samen praten," zei dokter. Langzaam kwamen ze naderbij.

Dokter nam Rik bij de hand en zei ernstig-vriendelijk:

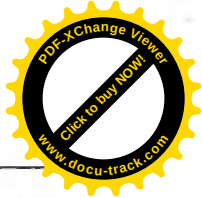
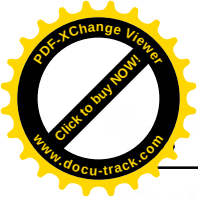
"Vertel jij me eens, weten jullie soms iets van het pak, dat bij Van Baak weggenomen is twee avonden vóór Sinterklaas?"

Ze schrokken en Wim begon te schreien. De anderen zwegen.

"Praat ronduit, Rik," zei dokter. „Je hoeft niet bang te wezen. 't Is me niet begonnen om jullie te straffen, alléén om je te doen inzien dat zooiets erg verkeerd is. Nu?"

"Henk deed het," stotterde Rik, „maar we waren er allemaal bij en hebben het samen opgegeten. Henk vond den ring en...."

De jongen wist niet wat verder te zeggen. Hij boog 't

hoofd en werd rood van schaamte. Wanneer dokter boos en heftig tegen hem was geweest zou hij misschien óf brutaal óf bang zijn geworden. Nu schaamde hij zich alleen maar. — Kregen we nou maar een pak rammel, dacht Rik. Maar dat bleef uit.

„Foei, foei, jongens,” zei dokter, „hoe kunnen jullie zoo iets doen? Lekkers stelen uit louter snoepzucht, terwijl jullie toch alle dagen bij vader en moeder de buik vol krijgt. Bedenk eens hoeveel arme kinderen er zijn die al blij zouden wezen met een stuk brood. Jullie vinden 't misschien niet erg, hè, om vruchten of lekkers te gappen. Maar weet je dan niet, dat kleine diefjes zoo heel licht groote dieven worden, dat 't wegnemen van een appel precies hetzelfde is als het wegnemen van een som geld? Heusch jongens, het is zoo verkeerd, en 't kan niet anders of het moet jezelf en je ouders ongelukkig maken.”

Dát trof de jongens. Dat dokter heelemaal niet sprak over 't verliezen van den ring, maar alleen over hen, dat maakte hen beschaamd.

„Zullen jullie daar eens goed over nadenken, jongens?”

Nu keek Rik op. „Ja dokter,” zei hij, „ik zal nooit meer ergens aankomen dat van een ander is. Dat beloof ik u.”

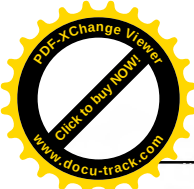
Aangespoord door Riks voorbeeld stamelden nu ook de anderen iets van „nooit weer doen”. Dokter Berkenstein dacht aan zijn Peter, met wie hij zoo erg gek was, en tranen schoten in zijn oogen.

„Dan is 't goed, zóó mag ik 't hooren,” zei dokter vriendelijk. „Dan zullen jullie flinke brave kerels worden.”

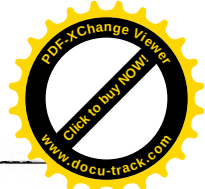
Hij gaf hen één voor één de hand, terwijl Hannes met groote oogen naar zijn viertal keek. — Nu had die dokter met een paar gewone, kalme woorden méér uitgewerkt dan hij ooit met ranselen....

Dokter schudde nu ook Hannes en Leentje de hand en vertrok, met een opgelucht hart.

't Was koud buiten. Een Noordoosten wind blies over de besneeuwde velden en de lucht was zoo helder als kristal. De dokter haastte zich om thuis te komen en zoodra hij de lichte, warme gang binnentrad rook hij zijn lievelingskost: hutspot. Peter en Erna kwamen de kamer uitrennen, roepend: „Daar is vader.”

Dokter praat met de jongens

De tafel stond gedekt. Dokter warmde zijn handen bij 't heerlijk vlammeende haardje. De kinderen hurkten neer op 't haardkleed.

Daar kwam moes binnen. Haar lieve oogen keken vragend naar vader en dadelijk zag ze, dat 't bezoek bij Turf goed was afgelopen.

„Hoe is Henk nu, moeder? Heeft hij nog wat geslapen?”

„Neen vader, heelemaal niet. Hij ligt maar te woelen en af en toe ijlt hij.”

Dokter slipte nog even naar de ziekenkamer, terwijl moes en Mina 't eten op tafel zetten.

't Was heel stil in Henks kamertje. De jongen lag stiel achterover in de kussens, zijn oogen half gesloten, de mond met de droge, gebarsten lippen open.

„Arm kind,” mompelde dokter,.... ik zou je toch zoo graag in 't leven behouden. God geve, dat 't gelukken moge.”

Het kleine schemerlampje wierp een zwak-rood licht op 't doodsbleeke kindergezicht. Henks krullen waren vochtig en verward, zijn trekken strak, en als niet de moeilijke ademhaling hoorbaar was geweest, had men kunnen denken dat daar een doode lag.

Heel voorzichtig streek dokter de lange haren van 't voorhoofd weg en uit een kopje met wijn, dat bij 't bed stond, bevochtigde hij Henks lippen met een watje.

De knaap bewoog zich. „Moesje” mompelde hij.

De deur werd héél zacht opengeduwde en binnen sloop Peter. Dokter trok zijn wenkbrauwen samen. Peter mocht volstrekt niet daar komen zonder te vragen. Maar de blauwe oogen van den knaap keken zoo smeekend, dat dokter hem dichterbij liet komen.

Peep kroop dicht tegen zijn vader aan en keek naar 't bleeke jongensgezicht.

„Wordt Henk beter, pappie?” fluisterde hij.

„Dat kan ik nog niet zeggen, Peep, de crisis moet nog komen. Je moet maar voor hem bidden, m'n jongen.”

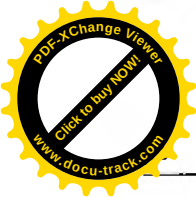
Peep knikte; dan langzaam, nauw hoorbaar:

„Vadertje, als hij beter wordt....”

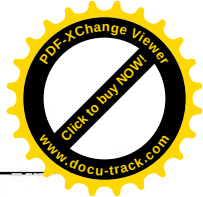
„Nu, Peep?”

„..... Moet hij dan weer naar naar Turf terug?”

„Natuurlijk vent. Wat anders?”

Henk Golf

Peter bloosde en sloeg de oogen neer. Toen maakte hij zich opeens van dokter los en sloop met lange, stille stappen weg.

Na nog een blik op Henk ging de dokter hem na. Hij vond Peter op 't haardkleedje, in 't vuur starend alsof hij er heel niet vandaan was geweest. Zusje zat al aan tafel met haar lepel te spelen.

„Waar zit je zoo ernstig over te denken, vent?”

Peter bloosde weer en antwoordde niet.

„Nu, mag vader 't niet weten?”

„Ik dacht over Henk,” zei Peep zachtjes.

„Waarom vroeg je me dat straks — van Henk, Peep?”

Peter trok Tommie, die juist aangeloopt kwam, op schoot en zijn gezicht half verbergend achter het dier zei hij met zenuwachtige stem: „Het lijkt me zoo vreeselijk voor Henk om.... als hij weer beter wordt en.... gewend is aan moesje.... weer naar Turf te moeten?”

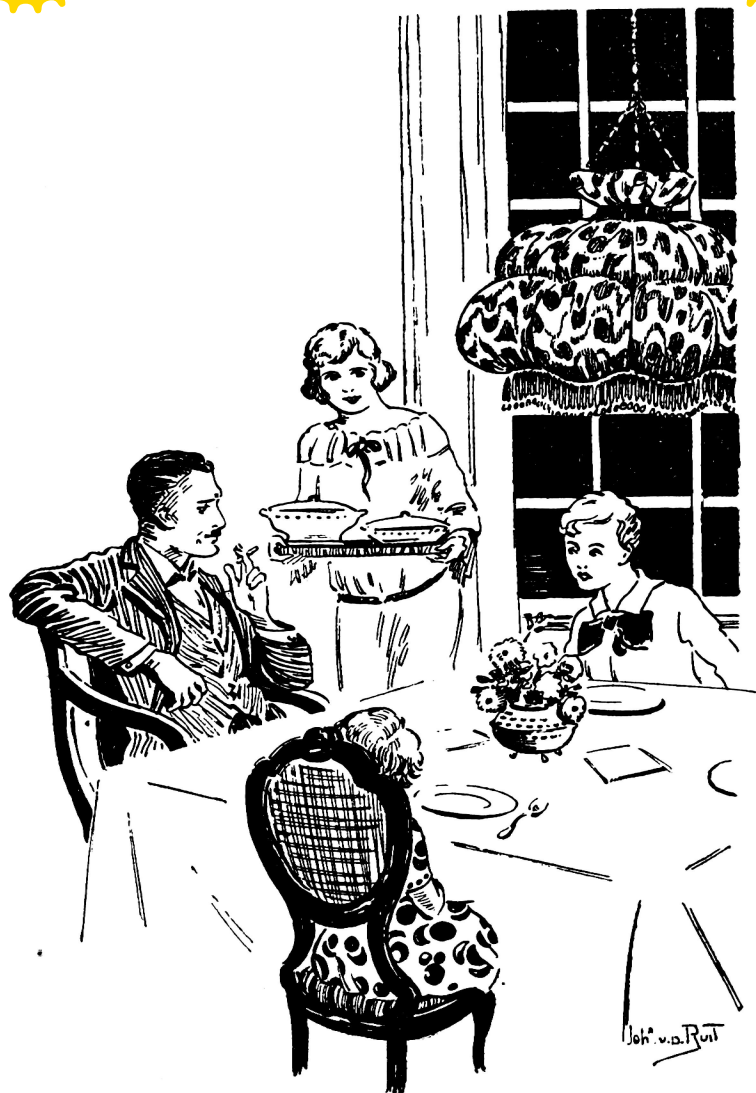
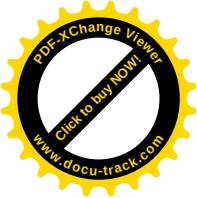
„Maar jongenlief! De Turfs zijn toch z'n familie, en goed voor hem!”

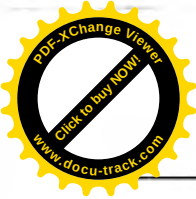
„O jawel. Maar vrouw Turf is zoo anders dan moesje en.... Turf is zoo anders dan u. En.... en ze zijn toch niet zijn vader en moeder.”

Dokter dacht even na, toen vroeg hij: „Heb je wel eens aan Henk gemerkt, dat hij zich ongelukkig voelt?”

„Gemerkt? Henk praat er nooit over. Maar hij is heel anders dan de jongens van Turf, vader. Weet u, soms wordt hij onder 't spelen opeens zoo raar en stil, dan wil hij niks meer doen of zeggen.... Rik Turf noemt het „vervelende buien”. Maar — dan ziet Henk er zoo vreemd uit! 'k Heb 't ook eens gemerkt, toen moes in 't speeluur even aan school kwam mijn cape brengen omdat 't was gaan regenen. Toen kuste moes me — en Henk, die doorlooptje speelde met de anderen, keek naar ons en z'n oogen werden net zoo bedroefd....”

Geroerd streelde de dokter Peters krullebol. „Ja mijn jongen, het is wel vreeselijk voor Henk, dat hij geen ouders meer heeft. Maar Peep, alle kinders zijn niet zoo gelukkig om hun ouders te mogen behouden. Wij weten niet waarom Henks vader en moeder sterven moesten, maar God heeft 't zoo beschikt. En dan — nog eens, Hannes en Leentje

zijn voor Henk evengoed als voor hun eigen jongens.”
Peter boog 't hoofd.

„Maar Henk is ánders” — mompelde hij nog.

Nu kwam moeder binnen met de rijst en de appelmoes
en moesten ze aan tafel gaan.

Maar Peter bleef erg stil, dien geheelen avond.

HOOFDSTUK X.

HET STRALENDE LICHT.

't Was eenige dagen later.

Dokter Berkenstein zette zijn fiets in 't schuurtje en liep
zoo vlug mogelijk naar binnen. 't Was druk de laatste
dagen.... er waren veel zieken. En dan..., Henk....

„Hoe is 't, vrouw?”

„Ik vrees van slecht, vader. Hij is straks zoo vreeselijk
benauwd geweest. Ik dacht dat....”

Dokter wierp zijn jas over de trapeleuning en volgde zijn
vrouw naar 't kamertje, waar Henk lag te worstelen met
den dood.

Wat was de jongen nog veranderd — dien laatsten dag.
Altijd al mager, geleet hij nu meer een schim dan een
levend wezen. Zijn adem ging fluitend, en telkens ontwong
zich een benauwd kreunen aan zijn borst.

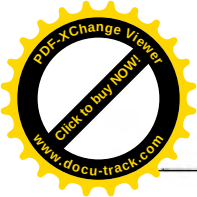
Dokter Berkenstein werd bleek. Diep boog hij zich over 't bed.

„k Ben zoo blij dat je thuis bent,” fluisterde mevrouw.
„Wat denk je?”

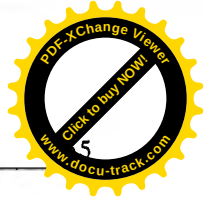
„Och....” zei de dokter, „och....” en na een oogenblik:
„t Zal 't beste zijn, dat Mina de Turfs op gaat halen.”

Mevrouw werd nu ook bleek, die woorden deden haar
zoo'n pijn. Maar ze kneep de lippen op elkaar en ging weg,
om Mina te sturen.

„Dit is de crisis” — mompelde de dokter — „als hij maar
niet zoo vreeselijk zwak en uitgeput was.”

Het stralende Licht

Ze bleven hem gadeslaan, dicht naast elkaar voor 't bed staande. Beiden waren veel van den jongen gaan houden en hoopten zoo vurig hem te behouden.

En Henk?

Hij wist niet wie daar bij hem stonden. Hij zweefde op den drempel van 't Ongeziene.

Geen pijn voelde hij meer, geen benauwdheid, want zijn ziel was onbewust van 'tgeen er nog met zijn lichaam gebeurde.

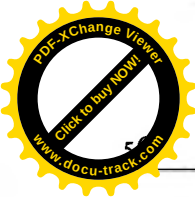
Hij hoorde muziek, héél zachte en toch machtige muziek als van volmaakt zuivere stemmen, zingend ergens in de verten. En Licht zag hij, stralend koesterend licht, dat zóó gelukkig maakte, zóó zalig, dat het niet in woorden te zeggen is. Anders was er niets, alleen die Muziek en dat Licht. 't Was alsof hij er door onzichtbare handen heen gedragen werd. Hoe heerlijk, hoe heerlijk! Het vloeiende om hem heen, het scheen hem te doordringen en zóó zuiver was het, zóó indrukwekkend.... dat zijn ziel sidderde van ontzag.

Maar nog niet kwam Henk tot de Bron van dat Licht, die Muziek....

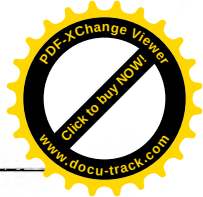
Was daar beneden hem 't geruisch van een breeden waterstroom? Het Licht verminderde, langzamerhand kwam er een dofheid — een vlek. Wat was het? Wat?

Nog was die Reinheid om hem heen als zweefde hij in hooge, hooge luchten, en daar beneden waren zilveren wateren. Maar 't verflauwde.... en de doffe vlek groeide en groeide — poogde zich in zijn bewustzijn te dringen, en eindelijk wist hij 't weer, dat er een aarde was met verdriet en angst en pijn. Steeds naderbij, steeds duidelijker, totdat hij 't voelde. Het gloeide in zijn longen en maakte zijn hart wee. O moesje.... o.... wat een pijn.... wat een pijn.... En de ring.... de gestolen ring. Dokter.... de lieve mevrouw die hem kuste. Peter met zijn vragende oogen.... oom en tante.... de jongens, de school. Ach, wáárom moest dat alles terugkomen? 't Was zoo heerlijk dáár waar 't Licht en de Muziek waren, en al dat andere was zoo zwaar, zoo moeilijk....

Een korte, klagende snik ontsnapte Henks open mondje. Dokter Berkenstein schrok. Was dit 't einde?

Henk Golf

„Henk, m'n jongen, wat is er, heb je zoo'n pijn, ventje?”

Daar gingen de groote holle oogen langzaam open en staarden in dokters gelaat. Een paar seconden. En dan opeens in een hevig verlangen om 't uit tespreken, fluisterde het kind: „Ik deed het.... de ring....”

Mijnheer en mevrouw Berkenstein moesten er meer naar raden dan dat ze 't hadden verstaan.... maar ze begrepen het wel, en zich afwendende snikte mevrouw het uit. — Dat de jongen daar nú aan dacht!

Dokter verbeet zijn ontroering. „We wisten het al, Henk, en hebben je vergeven,” zei hij zacht maar duidelijk.

De groote oogen bleven onafgewend in die van den dokter kijken. Minuten lang, minuten van pijn en benauwdheid nog, en elke minuut dacht de dokter dat het de laatste zou zijn. Maar — de ademhaling werd langzaam regelmatig, de strakheid week van 't gezichtje en de trekken ontspannen zich.

Even vielen de oogen dicht, toen sloeg Henk ze weer op en liet ze zoekend door de kamer dwalen.

„Moeder,” zei de dokter.

Mevrouw wischte snel haar tranen af en kwam naar 't bed. „Lieve jongen, mijn lieve jongen,” fluisterde ze Henk toe.

Een zwak maar helder glimlachje vloog over Henks gezichtje en hij poogde haar zijn handje toe te steken.

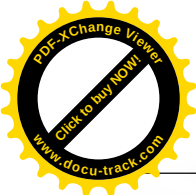
Mevrouw Berkenstein greep het en de dokter het andere. Zoo bleven ze staan, totdat de oogen weer dichtvielen.

„Hij heeft de crisis doorstaan, nu is er nog een kans,” zei dokter Berkenstein.

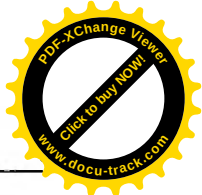
Peter was al dien tijd boven op zijn kamertje geweest. De knaap wist, dat het héél, héél erg was met Henk en toen vader en moedertje zoo lang bleven in het ziekenvertrek, toen hij moeder tegen Mina hoorde zeggen, dat ze Henks oom en tante op moest halen, toen werd Peep vreeselijk bang. Hij had altijd veel van Henk gehouden en o.... als Henk nu sterven ging....

Peter knielde voor zijn ledikant en drukte 't gezicht op de stijf gevouwen handen. Hij voelde niet de kou van het onverwarmde vertrek, alleen dien drukkenden angst.

En zoo op zijn knieën liggend bad Peter: „Lieve Heer,

Het stralende Licht

laat Henk niet sterven. Vergeef hem, dat hij moeders ring stal en maak hem beter, lieve Heer. Hij is zoo'n ongelukkige jongen, omdat zijn vader en moesje er niet meer zijn. Laat hem niet sterven, maar maak hem weer gezond, o, God, dan zal ik aan vader en moeder vragen of hij niet weer weghoeft, maar altijd hier mag blijven..."

Toen dokter Berkenstein zag, dat de zieke ingesluimerd was en er voor 't oogenblik geen gevaar dreigde, riep hij Mina, om nu een uurtje bij 't bed te zitten. Hij nam kleine zus, die zoolang in de keuken had gespeeld, mee naar de huiskamer, terwijl moeder heel zachtjes en stil het eten verder klaar ging maken.

„Waar is Peep, zuske?" vroeg dokter.

„Weete niet, Pappie. Peepie niet bij Henk?"

„Nee zus. Peep is niet bij Henk."

„Henk ziek, hè vadertje — arme Henk."

„Ja lieveling," zei dokter, haar kussend, „ga nu maar een poosje met je poppetjes spelen, dan zal vader Peep opzoeken."

Gehoorzaam ging 't kleine ding naar haar poppekinders en dokter ging de kamer uit.

Juist wilde hij naar boven gaan, toen er zacht gebeld werd. Hannes en Leentje Turf, die niet thuis waren geweest toen Mina om hen kwam, waren door hun bureu, waar Mina de boodschap had achtergelaten, ingelicht en stonden nu op de stoep.

Dokter vertelde hun dat de crisis voorbij was, en hij 't beter vond om nu niet bij Henk te gaan. Ze beloofden den volgenden dag te komen.

Toen ging dokter de trappen op.

Hij vond Peter, nog steeds op zijn knieën voor 't bed.

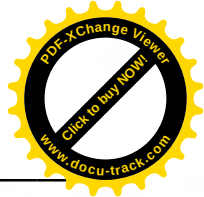
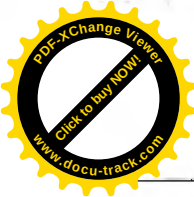
„Maar Peepie, jongen, lig jij hier in de kou en in 't donker?"

„Is Henk?"

„Henk leeft nog, m'n jongen, hij heeft een heel zwaar uur gehad, maar nu is de crisis voorbij."

„Zal hij beter worden, vader?"

„Ik weet het niet, Peep. Henk is zoo erg zwak. Er blijft nog gevaar, maar 't is toch een kleine verademing dat we dit erge nu gehad hebben. Als er nu maar geen bijzonders meer gebeurt, dan hoop ik hem te kunnen behouden."

Henk Golt

Dokter sloeg zijn arm om 't tengere figuurtje van zijn zoon en voerde hem mee naar beneden. „Je zou óók ziek worden,” zei hij, „in zoon kille, koude kamer.”

Maar Peter dorst niets te antwoorden. Hij vertrouwde zijn stem niet.

HOOFDSTUK XI.

PETERS VERZOEK.

Er volgden nog zware dagen, met uren van angst en twijfel. Maar toch, Henk ging heel langzaam vooruit. De koorts werd steeds minder, de pijn bleef weg en ook de benauwdheid. Maar Henk was nog zoo zwak, dat dokter Berkenstein dacht: wat moet het toch worden?

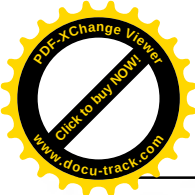
Henk zelf voelde zich volmaakt gelukkig. Nadat dokter en mevrouw nog eens met hem gesproken hadden en verzekerd dat ze hem volkomen vergeven hadden, vond hij 't een genot daar maar stil de dagen door te liggen, vertroeteld te worden en zoetjes aan weer een vleugje levenslust te voelen terugkeeren. De tijd viel hem nooit lang. Hij sliep nog veel door zijn zwakte.... en, dan waren er de kwartiertjes dat mevrouw bij hem zat, vertellend of voorlezend; dan was er 't heerlijke gevoel zoo tegen halfvijf 's middags: nu komt dokter gauw bij me. Dokter kon zoo ernstig en toch vroolijk praten.

En Mina was ook al zoo lief voor hem. Als ze iets gekookt had dat ze lekker voor hem vond, kwam ze gauw met een klein proefje aan, om hem te laten keuren.

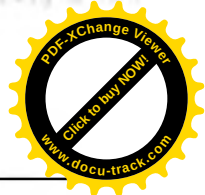
En Peter.... en zusje!

Peters eerste gang, als hij uit school kwam, was: naar Henk. Het weer kon niet zoo mooi zijn, het ijs niet zoo glad, dat Peep zich naar buiten liet lokken. Hij zat bij Henks bed, las hem voor, of vertelde van school.

Soms moest moeder vermanen: niet te druk, hoor Peep,

Peters verzoek

anders heeft Henk er last van. Zusje deed Henk heele verhalen over haar poppen en 't liefste wat ze deed was: op een stoof bij 't bed staande, Henks krullen met een kam te bewerken, wat de jongen geduldig toeliet.

En Tom, Tom was er ook nog. Dokter had aan Turf gevraagd of poes bij Henk mocht blijven en Turf had daar niets op tegen.

Wat was die Tom toch een schrandere kat. Ze kon uren lang op een stoel voor Henks bed zitten, spinnend of slapend, of met haar gouden oogen naar Henk kijkend. Ze zou er niet naar talen om uit zijn glas melk te snoepen of een stukje rookvleesch van zijn schoteltje te halen.

En ze kon zoo dol doen, die Tom! Meestal was ze nogal ernstig, maar af en toe kreeg ze een speelsche bui, dan sprong ze als een malle door de kamer, rolde zich in 't kleedje dat voor 't bed lag en miauwde op een zotte manier. Dat vond kleine Erna vreeselijk leuk. „Tommie moet altijd hier blijven,” zei ze dan, „en Henkie ook.”

Als Peter haar zooiets hoorde zeggen, kreeg hij een kleur. De jongen dacht altijd maar: wat zal 't toch naar zijn als Henk weer weg moet.

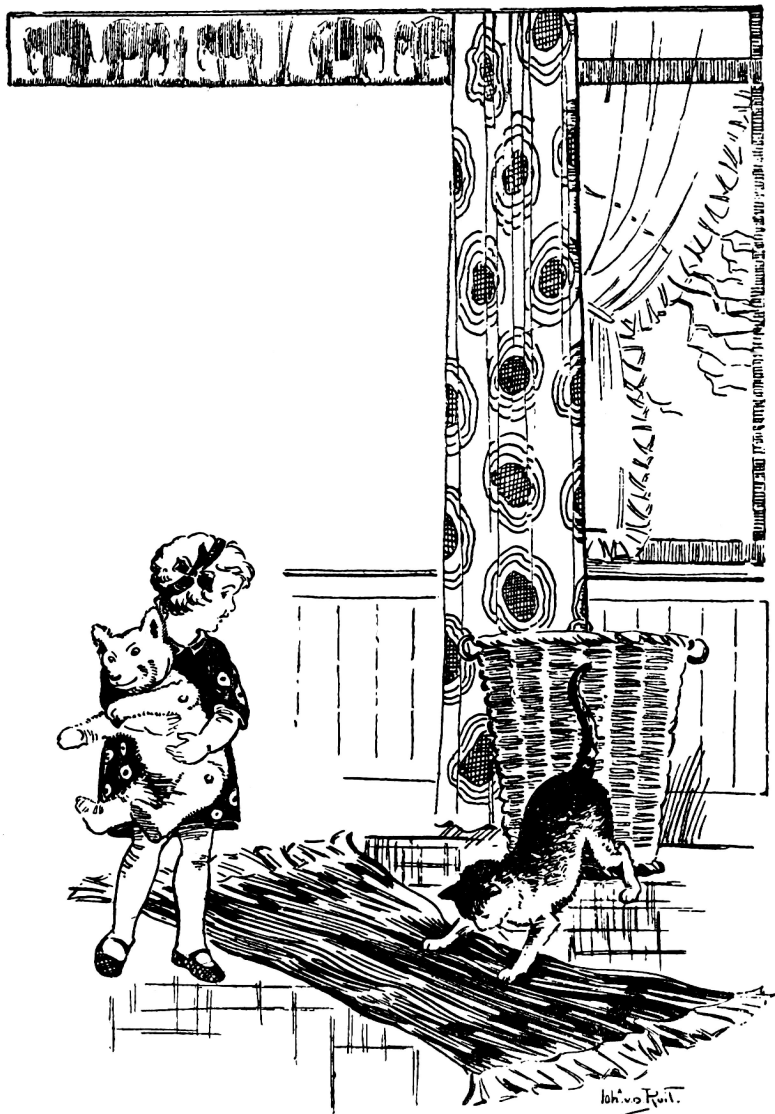
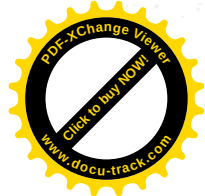
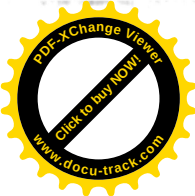
Zijn ouders merkten wel, dat hij ergens over piekerde, maar ze vroegen niets, wel wetend dat Peter uit zichzelf spreken zou.

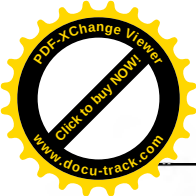
't Was op een mistigen Zaterdagmiddag, vlak voor Kerstmis. Henk zat rechtop in bed een kop heerlijke bouillon te drinken, met kleine teugjes, omdat 't zoo heet was. Voor 't bed zat Peter, zijn eene been over de knie van 't andere gelegd en daarop steunend het boek waaruit hij voorlas.

„Henks geheim” heette 't boek, en 't was over een jongen, wiens moesje ziek was en naar een vreemd land moest om beter te worden. Zoo'n mooi, aandoenlijk boekje was het, dat Henk soms vergat van zijn bouillon te drinken.

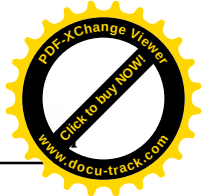
't Boekje eindigde met een ziekzijn van Henk — toen zijn moeder pas uit 't vreemde land was weergekomen. Gelukkig herstelde de jongen — evenals zijn moeder....

Toen Peep 't boekje dichtsloeg, zag hij dat groote tranen over Henks wangen biggelden, op zijn hansop en in de bouillon.

Peters verzoek

„O Henk, wat scheelt je?” riep Peep verschrikt.

Toen Henk niet antwoordde, vroegde Peter: „Is 't soms om het boek.... omdat die jongen óók Henk heette en óók ziek werd?”

„Omdat hij nog een Moeder had en veel beter was dan ik,” zei Henk eindelijk.

Toen sloeg Peter zijn arm om de magere schouders van zijn vriendje. „Die Henk uit 't boek was niets beter dan jij,” zei hij beslist.

„O jawel, Peep. Weet je dan niet.... ik nam het pak weg bij Van Baak.”

„Dat wist ik wel,” zei Peter zachtjes. „Ik heb gehoord dat vader en moeder er over spraken, ik kan niet helpen dat ik 't hoorde. Maar vader en moeder hebben je immers allang vergeven, Henk! Daar moet je nu niet meer om schreien.”

„Maar de ring is verbrand, dien kan ik nooit meer teruggeven.”

„Nee, dat is wel naar, Henk, maar vader en moeder geven daar zooveel niet om, anders zouden ze niet zoo gek met je zijn.”

„Jouw vader en moeder zijn zoo goed.... en jij ook. O Peep, wat ben jij toch gelukkig.”

Nu kreeg Peter 't ook te kwaad en moest tranen wegboenen en toen mevrouw Berkenstein even later binnenkwam, wist ze niet wat ze zag.

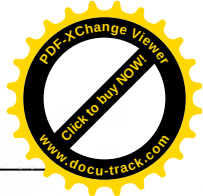
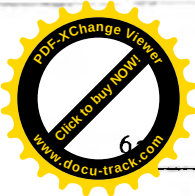
„Maar kinders, hoe heb ik 't nou?”

Doch mevrouw kon al heel weinig uit hen krijgen. Daarom legde ze Henk maar neer, stopte hem warm toe, kuste hem zwijgend en nam haar eigen jongen mee naar 't huisvertrek.

„Vertel me nu eens, jongenlief, waarom jullie allebei schreiden? Henk is nu toch mooi aan 't genezen. Al gaat 't langzaam. Denk eens hoe heerlijk 't zal zijn als hij weer naar zijn oom en tante terug kan.”

Dat laatste meende moeder nu eigenlijk niet, maar moes zei het om Peep uit te lokken.

En — Peter begon op die woorden zóó te snikken, dat hij er van schokte. En dat Peep, die zich altijd zoo schaamde als iemand hem in tranen zag.

Mevrouw liet hem kalm even schreien, toen trok ze hem naar zich toe en zei: „Vertel 't moeder eens, Peep!”

Toen vertelde Peter alles. Dat hij 't wist van den ring, dat hij zoo'n medelijden had met Henk, dat hij 't zoo vreeselijk zou vinden als Henk weg moest.... dat vrouw Turf de jongens nooit eens kuste, of aardig met hen praatte en dat Henk daarom moesje zoo erg zou missen.... wanneer hij weer bij Turf was.

Toen hij uitgepraat was, legde moeder haar vingers onder zijn kin en beurde zijn hoofd op om hem in de oogen te zien.

„Zeg me eens ronduit, Peep, wat je denkt, wat je graag zou willen?”

„Dat Henk mocht blijven, altijd mocht blijven.”

Toen nam moeder hem als een baby op schoot, en sloeg haar armen om hem heen.

„Mijn lieve, lieve jongen — ik dacht het al wel. En ik zal je eerlijk zeggen, Peep, dat moes Henk óók dolgraag zou houden. Maar vent, het is moeilijk! Denk eens, als wij bij Turf kwamen en zeiden: wij willen Henk houden, zou dat niet net zijn of we meenden dat zij niet goed voor hem zijn geweest?”

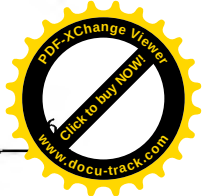
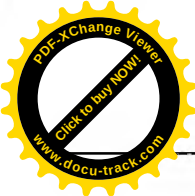
Peter nam een koele, slanke hand van moeder tusschen zijn warme jongenshanden. Héél stijf.

„Moeke, als vadertje 't goedvond en naar Turf toe wilde gaan, *vader* zou 't best zóó kunnen vragen dat het.... dat ze niet beleedigd waren.”

Nu moest moeder lachen. Moes kuste haar blondkop op beide wangen en zei: „We zullen er met vader over spreken, dat beloof ik je. Maar vent, stel je nu niet dadelijk vast voor dat 't gebeuren zal!”

Maar Peter omhelsde zijn moeder zoo stijf, dat moes niets meer zeggen kon. Toen ging hij zusje opzoeken, die bij Mina in de keuken was en samen met haar naar Henk, die stilletjes onder de dekens lag.

Peter ging met Tommie spelen en liet het dier zulke gekke capriolen maken, dat Henk tenslotte wel lachen moest.

HOOFDSTUK XII.

EEN HEERLIJK KERSTFEEST.

't Was avond. Moes had met zorgvuldige handen de kamer gezellig gemaakt, want — 't was een ongewone Zaterdagavond. Drie Zondagen zouden volgen — één gewone en twee Kerstdagen.

„Vader, hoeft u nou den héélen avond niet weer weg?”

„Zoover ik weet kan ik thuisblijven, Peep, en dat is maar goed ook, want mijn groote zoon heeft me wat te vragen....”

Peter werd rood, en zette groote verbaasde oogen. „Hoe weet u dat, vader?”

„Och, mijn jongen, ik ken je nu al negen jaar, dat is een heele poos, hè!”

Moeder was in de badkamer om kleine Erna te wasschen.

Toen moe binnenkwam met zus op haar arm, blonk 't kleine ding van reinheid. Ze mocht nog even bij vader op de knieën zitten voor den haard, om haar blonde krullen te drogen.

„Geef me maar een kam, moes,” zei vader na een poosje, „dan zal ik dien warbos eens losmaken.”

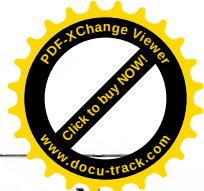
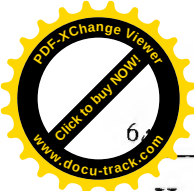
Dat gaf me een gelach en 'n pret! Vader haren uitkammen, dat was nog nooit gebeurd. Maar 't ging vader wát handig af, en zoo voorzichtig!

Toen 't netjes uit de war was, bond vader er een blauw lintje om en zusje was klaar. Ze kuste haar vader een keer of tien en toen ze daarna Peter goedennacht kwam zeggen, nam die haar echt even op schoot, om haar eens flink te kunnen knuffelen.

Vader en moeder keken lachend naar hun twee blonde kinderen, die daar in 't schijnsel van 't vuur zaten. Peep in z'n donkere broek en flanellen blous — kleine Erna in een sneeuw wit ponnetje, waar twee rose bloote voetjes onderuit piepten.

Miauw — miauw — zei 't aan de deur.

Peter gaf Erna aan moeder, opende met veel omhaal de deur en zei buigend: „Kom binnen, mevrouw Tom!”

6

Heel deftig en verwaand stapte Tommie binnen. Moes ging meteen met zusje weg en schudde even haar hoofd.

Wat was Peep opgewonden en zenuwachtig.

Vader stak een pijp op. Peep nam Tom in zijn armen en zei: „Kom maar, Goudoogje.” Toen ging hij aan vaders voeten zitten, op 't haardkleed.

Al heel gauw was moeder weer in de kamer. „Ziezoo Peep,” zei moe, „vertel jij 't vader nu maar eens.”

En Peter hield zijn pleidooi, wel wat haperend af en toe, maar o zoo warm.

Dokter luisterde zwijgend toe, blauwe rookwolken door de kamer blazend. Zoodra Peter klaar was zei vader: „Hoor eens, beste jongen, ik heb zelf al een week lang met dat idéé rondgelopen. Hannes Turf en zijn vrouw zijn beste menschen, maar wat slordig en onbedacht. Ik denk, dat Henks ouders heel anders zijn geweest. En Peep, als moeder er ook voor is — wat ik geloof — dan wil ik wel eens met Turf praten. Natuurlijk moet Henks voogd, een neef van zijn vader, er óók in gekend worden, ofschoon die meneer zich nooit iets aan Henk gelegen heeft laten liggen. Wat dunkt je, zou ik morgenochtend vóór de kerk maar dadelijk eens naar Turf toegaan?”

„O vader!” riep Peep, en sloeg zijn armen om dokters hals.

„Maar denk er aan, mijn jongen, mondje dicht, hoor! Tegen niemand een woord er over, ook vooral niet tegen Henk zelf.”

„Neen, vader, natuurlijk niet. Daar kunt u vast op aan!”

Ze zaten nog lang bij elkander, er over pratend hoe Hannes en Leentje 't zouden vinden.

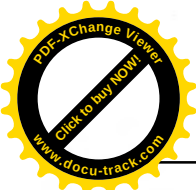
„We willen hopen, dat ze er mee instemmen,” zei dokter.

„Henk heeft een teer gestel en dat is er na die longontsteking niet beter op geworden. Hij heeft heusch een héél goede verzorging noodig....”

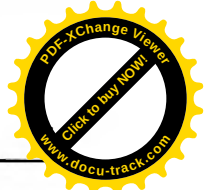
„Goeienmorgen samen!”

„Goeienmorgen, dokter! Hoe is 't met Henk? Ga zitten, dokter, wacht, 'k zal even een stoel leegmaken, ja, 't is hier wat rommelig, ziet u, maar met zulke jongens, een mensch komt nooit tot zichzelf. 't Werk loopt je over je hoofd.”

„Rammel toch zoo niet, vrouw, maar geef den dokter

Een heerlijk Kerstfeest

eindelijk eens een stoel," brak Hannes Leentje's woorden-vloed af.

Dokter glimlachte maar eens en keek het vertrek rond. Het woord „rommelig" was zeker niet misplaatst, want het zag er vreeselijk uit in 't kleine vertrek. Potten en pannen, petten en kleeren, kommetjes, een zak tabak, een trommel met koekjes — een koffiekkan — Hannes' Zondagsche das die hij nog niet om had gedaan — alles lag scheef en schots door elkaar, en dokter Berkenstein voelde zijn hart ineenkrimpen als hij er aan dacht, dat Henk in die omgeving terug zou moeten.

„Hoe gaat 't met Henk?" vroeg nu ook Hannes.

„Och, dat gaat vrij goed, Turf. Die ziekte komen we wel te boven. Maar.... de jongen moet zich héél erg blijven ontzien, want zijn gestel is teertjes en zijn longen zijn niet van de sterkste. Hij moet minstens nog 'n half jaar melk en eieren blijven gebruiken. En dan, als hij weer geregeld op is, iederen morgen koude afwasschingen. Eigenlijk moet hij ook een slaapkamer voor zich alléén hebben, en...."

„Maar dokter," viel Leentje hem niet erg vriendelijk in de rede, „we zijn geen rijkelui — als u dát soms denkt — en — ik heb nóg vier jongens buiten Henk...."

Hannes wierp zijn vrouw een waarschuwend blik toe, maar dokter knikte met 't hoofd en zei ernstig: „Ja, vrouw Turf, 't is een heel ding voor je, dat hebben mijn vrouw en ik ook al bepraat. Jullie bent klein behuïsd en hebt al zoo'n druk gezin, daarom heb ik een voorstel."

Leentje's dik, rond gezicht, dat niet al te helder was, teekende groote nieuwsgierigheid.

„Wat bedoelt dokter?" vroeg Hannes.

„Luister eens, Turf, ik heb maar één jongen, en jij vier. Henk moet nog lang erg voorzichtig leven en mijn zoontje, Peep, die vindt 't altijd zoo naar dat hij geen broertjes heeft. Daarom wou ik jullie vragen: laat Henk bij ons blijven."

Hannes werd vuurrood en trok rimpels. „'t Is mijn neefje," zei hij kortaf, „en ik heb m'n zuster op 'er sterfbed beloofd, voor hem te zorgen. Henks voorgd, die rijke deftige meneer, kijkt nooit naar den jongen om. — Maar ik heb nou al vier jaren voor hem gezorgd en kan 't nog langer ook. Of je vier of vijf jongens om je heen hebt, dat maakt niks uit.

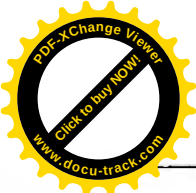
Henk Golf

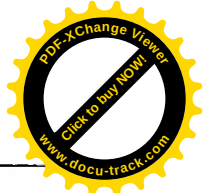
John v. d. Ruit

En, wat mot dokter met den jongen, — hem verwennen?
En als dan later 't nieuwtje er af is, krijgt oom Hannes
hem als een fijn verwend heertje terug.”

„Maar, m'n beste Turf! Als 'k Henk aanneem, verbind

Een heerlijk Kerstfeest

ik me natuurlijk om *altijd* voor hem te blijven zorgen. En, je zegt dat wel, dat vier of vijf jongens hetzelfde is — maar zie je, je vrouw moet hun kousen stoppen, hun kleeren wasschen en heelhouden en nog honderden dingen meer. En zooals ik je zei: Henk is zoo zwak, dat hij nog maandenlang veel zorg behoeft."

"Ik geef dokter groot gelijk," zei Leentje. "Een vrouw moet sloven en sjouwen van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, met zooveel jongens, en dan zoo'n zieke...."

"Ja, jij maakt je nogal druk!" gromde Hannes met een somberen blik door 't onordelijke vertrek.

Hij trok even zwijgend aan zijn steenen pijp, keek toen den dokter recht in 't gezicht en zei: „Hoor eens, dokter, ik vind 't heel mooi wat u voor Henk wilt doen, en — ik neem 't voorstel aan. Maar, ik doe 't voor den jongen zelf, omdat ie 't bij mij nooit zoo kan hebben als bij u. Maar voor mezelf had ik hem liever teruggehad...."

Dokter stond op en greep Turf's hand. „Dat geloof ik graag, Turf," zei hij warm en hij drukte de groote vereelte knuist van den man.

Nu werden nog eenige bijzonderheden besproken — en daarna ging de dokter weg. Hannes liep even mee naar buiten en toen hij met den dokter alleen was, zei hij langzaam: „Ik begrijp het wel.... u vindt dat de jongen niet bij ons thuishoort.... in zoo'n rommel. Ik kan 't u niet tegenspreken! Maar één ding wou ik u vragen: laat Henk niet heelemaal van ons vervreemden — dat ie ons later met den nek aankijkt."

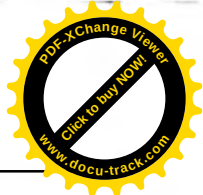
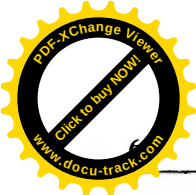
De tranen schoten dokter Berkenstein in de oogen. „Daar hoef je nooit bang voor te zijn, Turf," zei hij hartelijk.... „en dat zou Henk nóóit doen, daar is hij geen jongen naar."

Ze drukten elkaar de hand nog eens en dokter liep vlug naar de kerk. Onderweg dacht hij: „Wat jammer dat die Turf geen nettere vrouw heeft gekregen, dan zou hij 't zeker verder hebben gebracht dan nu...."

Tegen den tijd dat de kerk uitging, zaten Peep en zusje voor 't raam te wachten. Peep kwam naar de deur rennen, zoodra hij den dokter aan zag komen.

„En, vader?"

„In orde, Peter mijn zoon!"

Och, och, wat waren de Berkensteintjes druk dien dag. De kerstboom moest toch versierd worden — en wel zóó mooi als nog nimmer te voren. De dokter, mevrouw, Mina, alle menschen waren druk en Peep het drukst! Hij moest ook nog een paar pakjes wegbrengen, zie je, pakjes die moeder al lang klaar had liggen met speelgoed en lekkers en kleeren voor arme kinderen. Er was een mandje met fruit voor Aagje Smits, die tering had en altijd moest liggen.... een potje honing voor Van Tiel, den ouden, manken, rheumatischen postbode.

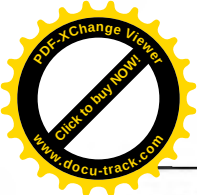
Je kon duidelijk aan Peep zien, dat er wat bijzonders gaande was, want zijn krullen stonden allemaal recht-overeind en zijn helderblauwe oogen hadden lichtjes aan.

Kleine Erna mocht vijgen aanrijgen en appels oppoetsen. Moeder hing zacht-glanzende slingers door den boom, vader bevestigde de kaarsenhouders en Peep mocht de kaarsen er in doen. Alléén witte kaarsjes hadden ze, dat vond moeder mooier.

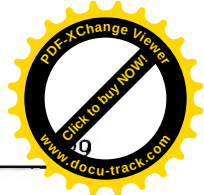
Zusjes mondje stond geen oogenblik stil.... Dien avond zou ze óók al een Kerstboom zien branden in de kerk — samen met Peep mocht ze er heen.... en morgenavond hun eigen kerstboom.... och, och.... wat was het toch allemaal heerlijk.

„Ja, zuske,” zei moeder, „en denk eens aan, Hij, ter eere van Wien dit feest ieder jaar weer — de eeuwen door — gevierd wordt, voor Hem was 't leven op aarde *nooit* heerlijk. 't Was altijd verdriet en pijn en lijden.... en Zijns Vaders Huis verliet Hij voor die treurige wereld.... uit liefde voor de menschen.”

Zusje's oogen werden groot. Dát kon ze nog niet gehéél begrijpen, het kleine ding. „Zijn Vaders huis verliet Hij”, zei moesje — hu, als *zij* eens weg moest uit vadertjes huis en onder slechte, vreemde menschen? Ernie's hartje vloeyde over van dankbaarheid — dat dát niet hoefde — en dat ze nóg een tehuis had, een nog veel heerlijker.... haar bereid door 't Kindje van Bethlehem.... Ernie werd er even stil van. Peep had tranen in de oogen gekregen bij moeders woorden en om die te verbergen, wendde hij 't hoofd af en keek naar Tom, die zich zoo ijverig zat te wasschen. Achter de ooren.... om de oogen, rug, borst en pooten, alles kreeg een beurt.

Een heerlijk Kerstfeest

En Henk Golf? Die bleeke, magere Henk?

Die lag in zijn kamertje en keek droomend naar de mooie, witte buitenwereld.... 's Morgens, toen dokter naar de kerk was, had mevrouw hem een mooi Kerstverhaal voorgelezen van 't Kindeke, dat uit liefde tot de menschen op de wereld kwam en niets had om in te liggen als een kribbe.

Henk dacht.... en dacht.... Hij had bij oom Hannes nog wel zoo'n best bed gehad, met een echte matras en warme dekens — heel wat beter dan een kribbe.

En toch.... en tóch.... zou hij 't vreeselijk vinden om weer naar tante Leentje terug te gaan, als hij beter was en dat vond hij zoo slecht van zichzelf.

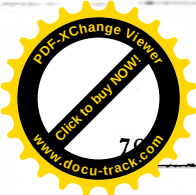
Zie je, 't was nu wel niet het meest omdat hij hier zoo'n fijn zacht bed had en zoo'n mooie kamer met zilveren strepen op 't behang en gebloemde gordijnen — 't was 't meest omdat dáár geen mevrouw zou zijn die hem kuste en van 't Kindeke vertelde, geen dokter, die vroolijk en toch ernstig met hem praatte, geen Mina, die hem verwende en „beste jongen” noemde — geen zusje Erna met blonde krullen en kuiltjes in de wangen, die zijn haren opkamde en — geen Peepie — — geen Peepie. O, als hij nou weer naar school ging en hij zag Peep 's avonds naar huis gaan, naar *dit* huis, en hij moest naar tante Leentje, waar 't zoo'n rommel was....

„Zie je nou wel,” bestrafte Henk zichzelf.... „dus tóch om 't mooie huis en 't zachte bed?.... En 't Kindeke had alleen maar een kribbe....”

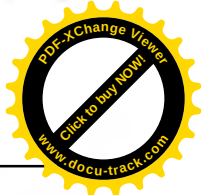
Ja, maar 't was toch niet 't méést om 't mooie huis en 't zachte bed....

Zoo gingen Henks gedachten almaar in 't ronde.... en hij was nogal veel alleen, omdat allen 't zoo druk hadden en Peep 't drukst.

Eindelijk kwam de schemering, zoo'n mooie, zachte schemering en Henk dacht: ik zal bidden. Hij vouwde zijn magere handen en naar den bleekblauwen hemel kijkend bad hij: „Onze Vader in de Hemelen — Uw Naam worde geheiligd, Uw koninkrijk kome, Uw wil geschiede, gelijk in den Hemel, alzoo ook op aarde; geef ons heden ons dagelijksch brood en vergeef ons onze schulden zooals ook wij vergeven onze schuldenaren.... en geef mij een tevreden

Henk Golf

en dankbaar hart als ik naar oom en tante terugga. Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den booze — en help me, lieve Heer, om altijd eerlijk en flink te blijven en nooit weer te stelen — want Uwer is het koninkrijk, de kracht en heerlijkheid tot in Eeuwigheid Amen.”

Toen Henk dit gebed, hem door mevrouw Berkenstein geleerd, gebeden had, ging hij rustig liggen en sluimerde weldra in.

Eerste Kerstdag wazig blauwe lucht, flink koud windje, beijzelde boomen en een bevroren sneeuwtapijt

Henks krullen waren nog nat van 't wasschen, toen Peep in zijn beste pak bij hem kwam om goeden dag te zeggen eer hij naar de kerk ging.

Wat zag die Peter er toch stralend en gelukkig uit net of er zonnenschijn van zijn gezicht kwam, vond Henk.

„Dag Henkelepenk, tot straks. Mina komt zoo nog een poosje bij je met zus. Dáág!”

Weg was Peep weer.

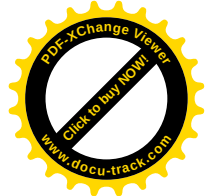
't Werd vol in 't kleine kerkje dien morgen. Strompelende oudjes en kinderen hielpen de banken vullen. Er was veel gehoest en gekuch, maar toen dominee Terborg — hun vriendelijke, jonge dominee, waar ze allemaal van hielden — op den preekstoel verscheen, deden alle menschen hun best om stil te worden.

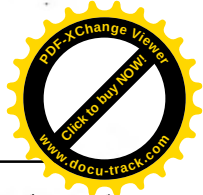
Onder 't bidden waren Peeps gedachten bij zijn ziek vriendje thuis en voor hém bad hij het innigst, omdat Henk geen ouders meer had. Onder 't zingen klonk Peeps stem zoo helder en blij, dat de menschen, die naast hem zaten in de bank, onwillekeurig naar hem keken en — knikten, toen ze zijn blij, zonnige oogen zagen.

Dominee Terborg preekte gewoonlijk zoo eenvoudig en duidelijk, dat zelfs jongens van Peeps leeftijd hem best volgen konden.

Peep luisterde aandachtig, zijn hand in de vouwen van moeders japon, zijn blauwe kijkers rustig naar dominee Terborgs vriendelijk, bleek gezicht gewend.

Dominee vertelde van de herders, die in den donkeren nacht een wondere ster zagen lichten — en geleid door

haar schijnsel optrokken en vonden: het Kindje in den stal, gewikkeld in doeken.

„Het leven lijkt dikwijls zoo moeilijk en ingewikkeld,” zei dominee, „en toch is het zoo eenvoudig. Wij menschen hebben niets te doen dan, evenals die herders, de ster te volgen, de ster van Gods liefde. Laat de wereld nóg zoo donker wezen om ons heen, de ster straalt hoog, hóóg er boven, en als wij háár volgen, zullen we vinden wat we noodig hebben, het Kind van Bethlehem.

En áls we Hem gevonden hebben en we leggen evenals de Wijzen uit het Oosten goud, wierook en mirre aan Zijn voeten, het goud, de wierook en mirre van onze liefde, aanbidding en overgave, dan zal de wereld ook niet donker blijven, want dan hebben we de bron van alle licht en geluk en wijsheid gevonden....”

Peeps blauwe oogen werden droomend. Het was hem als zag hij in de gulden zonnestralen, die door de boogramen binnenvielen, een atoom van dat nooit falende, nimmer doovende Licht. Immers, de Hemelsche Vader had óók de zon geschapen; ál 't licht, al de koesterende warmte der zon waren óók een deel van de kostelijke gaven des Heeren?

„Dan zal de wereld ook niet donker blijven,” zei Dominee. Henks wereld moest wél donker geweest zijn. Hoe heerlijk, dat voor Henk nu voortaan óók de ster zou schijnen.

Peeps hart werd bijna te klein voor al de goede, warme blijdschap, die er in woonde. En hij was blij, toen er weer gezongen werd en hij die blijdschap uit kon jubelen.

Toen ze de kerk uitgingen, speelde 't orgel zachtkens:

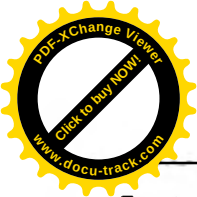
„Daar is een Kindeke geboren op aard.”

„Vanavond zal moeder dat spelen, als onze boom brandt, en dan.... mag Henk 't weten,” dacht Peep en hij drukte stijf moeders arm. Wás 't maar vast avond, wás 't maar vast avond!

Wat was die middag gauw om voor Henk.

Eerst had hij geslapen, toch zoo heerlijk geslapen, en gedroomd van vroeger thuis....

Moesje maakte óók een Kerstboom vroeger.... had hij liggen denken, toen hij wakker was.

Een heerlijk Kerstfeest

Zouden vader en moeder óók dat stralende licht hebben gezien, die heerlijke muziek hebben gehoord, toen ze naar den Hemel gingen? Hij zou nooit vergeten dat ie 't gezien en gehoord had, dien middag, toen dokter dacht dat-ie sterven ging. Zie je, dat bleef altijd van hem.... ook als ie weer bij oom terug was, dien goeien, armen oom Hannes.

Arm — waarom arm?

Berend en Rik, Jan en Wim zouden geen Kerstboom hebben — arme jongens.

Wat waren ze allemaal in lang niet bij hem geweest. Als-ie nou es nooit bij ze terugkwam, zouden ze 't naar vinden? Peep — Peep zou 't wèl naar vinden als ie wegging — zuske ook. — Zou Tommie 't fijn vinden om weer naar de Turfs te gaan? Tante Leentje was meestal goed voor Tom — maar soms, als ze brommig was, kreeg Tom wel eens een schop.

Henk doezelde, en doezelde — totdat dokter binnen kwam, zoo tegens schemer.

„Henkebaas.... hoe is 't?”

„O dokter, zoo best. Ik heb fijn geslapen. En ik verlang zoo naar vanavond naar den Kerstboom.”

„Zoo jongen, dat is goed. Hier is nog een kopje thee voor je....”

Henk dronk zijn thee en dokter keek op hem neer.

„Jongen.... waarom ben je zoo blij met den Kerstboom?”

Verbaasd keek Henk van zijn kopje op.

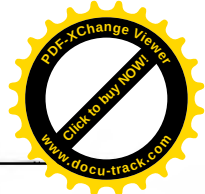
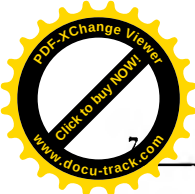
„Waarom, dokter? Wel, ik vind het zoo heerlijk om met u allemaal de lichtjes te zien branden en mee te zingen en....”

„En, Henk?”

„En.... om alles wat mevrouw me verteld en voorgelezen heeft,” voltooide Henk zachtjes. „Bij oom Hannes had ik nooit zooiets.”

„Nu ben ik ook blij, vent.... omdat je de beteekenis van den boom begrijpt. Henk, zul je nooit meer vergeten wat mevrouw je heeft verteld? Zul je er altijd aan blijven denken, dat het Kindeke voor jou ook geboren is? En als je ooit weer moeilijkheden hebt, of lust tot verkeerde dingen.... zul je dan bidden, mijn jongen?”

„Ja dokter,” snikte Henk. Meer zei hij niet dan die twee

woorden, maar zijn ontroering en tranen zeiden den dokter dat het Henk ernst was.... en dat hij, hetgeen den avond vóór den brand was voorgevallen, nog niet vergeten had.

Dokter praatte nog een poosje met Henk, totdat deze weer kalm werd.... en ging toen naar beneden.

Henk keek naar buiten. De sterretjes pinkelden aan den hemel, de witte boomen in den sneeuwschemer. De takjes van dien kastanje waren net witte kant. Wat tinkelden de zwarte lijsters nog laat met hun helle stemmen. Ha, daar ging een arreslee door 't dorp, de belletjes klingelden zoo mooi en zangerig. Hoe rein en blank was toch alles buiten.

't Was Kerstmis.... Kerstmis.

„Ziezoo, Henkeman, daar ga je. Eén, twéé, drie!”

Henk voelde zich opbeuren en wegdragen en twee minuten later lag hij op den divan, de deken, waar hij ingerold was geweest, over hem heen nu. Wat lekker was dat zoo met dat groote kussen onder zijn hoofd.... net een bed.

Dáár achter dat hooge scherm stond de boom zeker. Mevrouw en Mina waren er bezig.

„Tink,” draaide dokter het licht uit, meteen nam iemand het scherm weg en daar stond de boom, stralend van wit licht en zoo mooi versierd!

Mevrouw zat opeens voor de piano en daar klonk het:

„Daar is een Kindeke geboren op aard.”

Henk kon niet laten om mee te zingen....

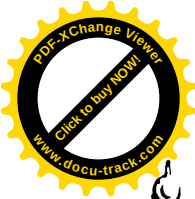
En toen ruischte het: „Eere zij God in den hooge.” De dokter met zijn zware, diepe stem zong de baspartij en 't klonk zoo mooi — zoo warm door 't vriendelijk dokters-huis....

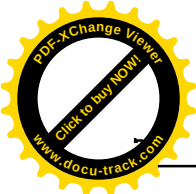
Wat later kwam Peep bij Henk zitten. Peep had een kleur tot aan zijn voorhoofd en zijn oogen schitterden als sterretjes.

Ze kregen allemaal een cadeautje. Henk een boek en samen met Peep bewonderde hij het. Tommie sprong op zijn beenen en spon zoo hard, dat het was of er een vliegmaschine door de kamer snorde, tenminste dat zei zus.

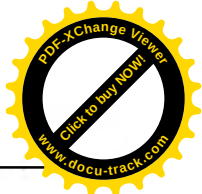
Opeens keek Peter zijn vader aan en vader knikte.

„Luister eens, Henk!”

Henk Golf

„Ja Peep, wat is 't er?”

„We willen ook zoo graag een cadeautje van jou voor Kerstmis.”

Henk bloosde zóó, dat er tranen in zijn oogen kwamen. „Maar ik heb niks,” stotterde hij.

„Je hebt Tommie, Henk. Zie je, we zijn allemaal zoo van Goudoogje gaan houden, dat we haar niet graag weer zouden missen. Mogen we haar houden, Henk?”

Henks hart deed pijn. Moest hij Goudoogje missen? Wat zou hij dán erg alleen zijn bij oom en tante. Maar, hij bedacht opeens hoe onnoemelijk veel hij aan de doktersfamilie te danken had, en blij wat te kunnen geven, *iets* te kunnen offeren voor hen, zei hij zacht maar volmondig: „Ja, Peep, ik wil Tom graag geven.” Zijn stem beefde toen hij er bijvoegde: „Ik ben zoo dankbaar voor alles.... en ik zou graag veel meer geven en.... ik hou zooveel van....”

Meer kon hij niet zeggen — maar Peter zei vlug:

„Henk, vader heeft ook een kerstgeschenk van je oom gevraagd.”

Henk keek vragend en Tommie zat er met spitse ooren bij alsof ze luisterde.

„Kun je niet raden wát, Henk?”

Neen, dat kon Henk niet.

Nu sloeg Peep zijn arm om Henks hals en juichte:

„Jou hebben we gevraagd en gekregen ook — en nu blijf je altijd hier, voorgoed bij ons, als je wilt.”

Daar werd Henk rood en toen wit — o zoo wit. „O dokter,” riep hij, „dat kan toch niet?”

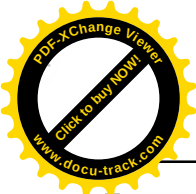
„Het kán, Henk, en 't is waar.”

„En ik heb....”

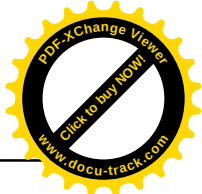
Maar mevrouw's zachte hand werd op zijn lippen gelegd, mevrouw kuste zijn haren. „Wil je wel, Henkeman?” fluisterde mevrouw.

Maar Henk kon alleen knikken en schreien. Toen moest dokter zich er mee bemoeien, omdat de zieke zich te veel opwond.

Eindelijk, een kwartiertje later, kwam Henk tot kalmte. Allen zaten om hem heen en hij was zóó gelukkig. Met gevouwen handen staarde hij naar den wit-stralenden boom en een vurig verlangen om door liefde en ijver zijn dankbaarheid te toonen gloeide in zijn hart.

Een heerlijk Kerstfeest

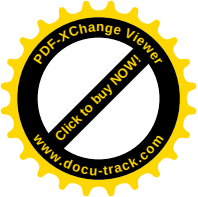
Tommie spon maar.

En Ernie mocht vijgen en amandelen ronddeelen en Mina schonk thee.

„Hoor eens, Henk,” zei dokter, „ik heb een plannetje. Er zijn nog kaarsjes in de doos. Als we nu morgenavond die eens aan den boom deden, en dan de heele familie Turf vroegen om 't Kerstfeest te vieren met ons?”

„O, dokter, dat zou heerlijk zijn,” fluisterde Henk. En hij dacht: dan hooren de jongens ook wel wat van 't Kindeke.

Toen moest Henk naar bed, want hij was o zoo moe. Maar eerst werd nog eens „Stille Nacht” gezongen en Henk deed mee ondanks zijn moeheid van 't begin tot het: Amen, Gode zij d'eer.

INHOUD.

Hoofdst.	Bladz.
I. Ondeugende jongens	5
II. Wat Henk droomde	11
III. Het witte pak	14
IV. Een vreeselijke vondst	23
V. 't Van Baakshuis in opstand	26
VI. De roode tongetjes	30
VII. Naar buiten in de kou	33
VIII. Henk is ziek	39
IX. Dokter praat met de jongens	46
X. Het stralende Licht	56
XI. Peters verzoek	58
XII. Een heerlijk Kerstfeest	63
